

NCIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS HERMANO ZUDERMANO GIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2015-11-25 Nr. A-9

Vilnius

IŽANGA

Vizito laikas – 2015 m. spalio 12–16 d.

Vizito tikslas – mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujanti vertintoja – Audronė Šarskuvienė.

Išorės vertintojai:

Nerija Moskalionienė, atsakinga už 2 srities 2.1.–2.5. ir 3 sritis temų vertinimą;

Egidijus Šteimantas, atsakingas už 2 srities 2.3.1., 2.3.2., 2.3.4. rodiklių ir 5 srities temų vertinimą;

Daiva Dirsienė, atsakinga už 1 srities 1.2.–1.4., 2 srities 2.6., 2.3.5, 4 srities 4.1., 4.3. temų vertinimą;

Dalia Grinevičiūtė, atsakinga už 1 srities 1.1. temos, 2 srities , 2.5 temos, 4 srities 4.2., 4.4., 4.5. temų vertinimą.

Vizito Hermano Zudermano gimnazijoje metu stebėtos 109 pamokos ir neformaliojo švietimo veiklos. Išorės vertintojai stebėjo gimnazijos vadovų ir personalo darbą, mokinių elgesį, santykius pertraukų metu valgykloje, klasėse, bibliotekoje, koridoriuose ir kt. patalpose, kalbėjosi su mokytojais, darbuotojais, mokiniais, Tėvų klubo nariais, gimnazijos socialiniais partneriais, analizavo mokyklos dokumentus, mokyklos ir Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus pateiktą informaciją, kitus dokumentus, kuriuos vertinimo metu pateikė mokyklos administracija ir mokytojai.

Vertinant vadovautasi Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. kovo 30 d. Nr. ISAK-608, įsakymu „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų veiklos kokybės išorės vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintais veiklos rodikliais, vertinimo lygiais, atsižvelgta į šiuo metu galiojančias Bendrąsias programas. Vertindami veiklą mokykloje, išorės vertintojai vartojo aprašomuosius veiklos kokybės vertinimus:

- „labai gera“ – minimos veiklos gerąją patirtį galima skleisti už mokyklos ribų;
- „gera“, „lanksti“, „tinkama“, „paveiki“, „potenciali“ – suprasdami, kad minima veikla atitinka 3 lygį, patirtį verta skleisti mokykloje;
- „patenkinama“, „vidutiniška“, „nesisteminga“, „neišskirtinė“ – veikla mokykloje tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti, ji atitinka 2 lygį.

Ataskaitoje pateiktos išorės vertintojų išvados, rekomendacijos yra priimtose bendru komandos sutarimu atsižvelgiant į išorinio vertinimo metu surinktus, prieš išorinį vertinimą išnagrinėtus mokyklos veiklos duomenis. Ataskaitoje cituojami tik sėkmingos praktikos pavyzdžiai, tikintis, kad gimnazijos pedagogai aktyviai bendradarbiaus bei tarpusavyje dalinsis gerąja patirtimi ir tobulins mokyklos veiklą. Tobulintini veiklos aspektai pateikiami apibendrintais teiginiais.

Išskiriant svarbiausius – stipriuosius bei tobulintinus – mokyklos veiklos aspektus (+ 10 ir – 5), greta teiginių nurodyti rodikliai (pvz., 1.1.2., 2.5.1. ir t. t.), kuriuos mokykla gali perskaityti, pasitikslinti naudodamasi Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. kovo 30 d. Nr. ISAK-608 „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų veiklos kokybės išorės vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 priedu, ir parašyta, kokio lygio yra stiprusis ar tobulintinas veiklos aspektas.

Išorinio vertinimo metu sirgo 3a klasės mokytoja Audronė Kazanskaja, todėl jos pamokos nestebėtos, trečią išorinio vertinimo dieną susirgo lietuvių k. mokytoja Lijana Strikauskienė, todėl šios mokytojos stebėta tik 1 pamoka.

Vertintojų komanda konstatuoja, kad gimnazijos bendruomenė pajėgi tobulinti veiklą pasitelkdama vidaus išteklius, o spręsdama turto vadybos problemas turėtų gauti išorės (pirmiausia – mokyklos savininko, steigėjo) pagalbą.

Vertintojų komanda dėkoja gimnazijos direktorei Jolitai Andrijauskienei, jos pavaduotojoms ugdymui Rasai Mašurinienei, Renatai Mikienei, Ritai Kačinienei, Neringai Tallat-Kelpšaitėi Dapšienei ir visai gimnazijos bendruomenei už bendradarbiavimą ir dalykišką bendravimą.

KLAIPĖDOS MIESTO HERMANO ZUDERMANO GIMNAZIJOS STIPRIEJI IR TOBULINTINI VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji mokyklos veiklos aspektai

1. Bendruomenę telkiantis tapatumas su gimnazija (1.1.3., 1.1.4. – 4 lygis).
2. Gimnazijos atvirumas ir svetingumas (1.1.5. – 4 lygis).
3. Mokyklos kaip organizacijos pažangos siekis (1.2.3. – 4 lygis).
4. Gimnazijos įvaizdis, viešieji ryšiai, partnerystė (1.4. – 4 lygis).
5. Mokinių neakademiniai pasiekimai (3.2.2. – 4 lygis).
6. Rūpinimasis mokiniais (4.1. – 4 lygis).
7. Pagalba planuojant karjerą (4.4. – 4 lygis).
8. Vadovavimo stilius (5.3. – 4 lygis).
9. Personalo komplektavimas (5.4.1. – 4 lygis).
10. Ugdymo proceso aprūpinimas (5.5.2. – 4 lygis).

Klaipėdos Hermano Zudermano gimnaziją ypač verta pagirti už ištikimybę unikalios mokyklos misijai, tradicijų, stiprinančių tautinį ir pilietinį identitetą puoselėjimą. (1.1.2. – 4 lygis).

Tobulintini gimnazijos veiklos aspektai

1. Integracija ir tarpdalykiniai ryšiai pamokoje (2.1.3. – 2 lygis).
2. Mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymas (2.4.2. – 2 lygis).
3. Gabių mokinių ugdymas pamokoje (4.3.2. – 2 lygis).
4. Formuojamojo vertinimo strategijų taikymas (2.6.1. – 2 lygis).
5. Mokyklos pastato, komunikacijų bei sporto aikštyno atnaujinimas (5.5.2. – 2 lygis).

1. MOKYKLOS KULTŪRA

Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazijos kultūra yra labai paveiki (4 lygis).

Gimnazijos etosas vertinamas puikiai (4 lygis), išskyrus rodiklius „Vertybės, elgesio normos ir principai“ bei „Klasių mikroklimatas“, kurie įvertinti gerai (3 lygis).

Pokalbiuose su mokiniais, Mokinių parlamento nariais paaiškėjo, kad gimnazija tikisi iš jų pagarbaus elgesio, gero mokymosi. Mokinių elgesio normos aprašytos Mokinio priesaikoje, kurios tekstas skelbiamas I aukšto fojė. Kalbinti Mokinių parlamento nariai nieko negalėjo pasakyti apie šią priesaiką: nei kas ją kūrė, nei kas ten rašoma. Vizito metu dauguma mokinių buvo mandagūs, gerai

elgėsi koridoriuose, valgykloje, dėvėjo uniformas, segėjo mokyklos ženkliuką, nevelavo į pamokas. Tėvų klubo nariai akcentavo, kad mokykloje skatinamas iniciatyvumas, mokytojų profesionalumas, bendruomeniškumas. Metodinės tarybos nariai išskyrė bendradarbiavimo ir bendruomeniškumo svarbą. Administracijai svarbus mokinių iniciatyvumas, žmogiškumas, savarankiškumas; mokytojų – atsakingas, profesionalus požiūris į darbą, ugdymo kokybė bei atsakomybė už darbo rezultatus, atvirumas, nuolatinis savęs tobulinimas. Šios vertybės atpažįstamos kasdieniame bendravime, pokalbiuose dauguma mokinių, mokytojų, tėvų gebėjo jas nurodyti. Gimnazijos renginiai, neformaliojo švietimo užsiėmimai turi pozityvų ugdomąjį poveikį ir skatina daugumos mokyklos bendruomenės narių iniciatyvumą, savarankiškumą, pagarbą kiekvienam bendruomenės nariui. Vertybinės mokinių nuostatos formuojamos ne tik mokyklos renginiuose, neformaliojo švietimo būreliuose, bet ir pamokose. Ryškiausiai pastarasis veiklos aspektas išsiskyrė 7a klasės valandėlėje, Iab kl. etikos pamokoje.

Išorės vertintojai akcentuoja, kad gimnaziją ypač verta pagirti už ištikimybę unikalios mokyklos misijai, tradicijų, stiprinančių tautinį ir pilietinį identitetą, puoselėjimą. Gimnazija turi savo atributiką – vėliavą ir himną (lietuvišką bei vokišką variantus), Mokinio priesaiką. Mokyklos istorijos muziejus, kurio eksponatų kaupimu rūpinasi visa bendruomenė, įkurtas koridoriuje. Muziejuje vyksta pamokos, čia lankosi gimnazijos svečiai. Pavaduotojos ugdymui teigimu, iškeltas į atvirą erdvę muziejus tapo prieinamesnis mokiniams, dažniau apžiūrimi jame esantys eksponatai. Mokyklos mokytojų iniciatyva jau 12 metų organizuojamas Klaipėdos miesto „Dainuojančių mokytojų festivalis“. Gimnazijoje išradingai ir prasmingai pažymimos Lietuvos valstybinės šventės – Vasario 16-oji, Sausio 13-oji, Kovo 11-oji; gausu tradicinių gimnazijos renginių – Rugsėjo 1-osios, Mokytojo dienos, Rudenėlio šventės, Tolerancijos diena, Šimtadienis, 1-okų ir I kl. gimnazistų krikščynos, Sporto šventės, Žemės dienos renginiai. Gimnazijos mokiniai – aktyvūs respublikinės pilietinės akcijos „Atmintis gyva, nes liudija“, respublikinio konkurso „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija“ dalyviai. Gimnazijoje mokosi vokiečių kilmės vaikai, todėl čia didelis dėmesys skiriamas renginiams ir ugdomosioms veikloms, stiprinančioms tautines tradicijas ir puoselėjančioms pilietinį identitetą. Mokyklos bendruomenė su nekantrumu laukia Advento rytmečių, kai visi susiburia bendroms vokiškoms giesmėms. Kasmet lapkričio mėn. gimnazijoje švenčiama šv. Martynui skirta Žibintų diena: prisimenama šventės kilmė, mokiniai, nešini pačių pasigamintais žibintais, dainuodami dainas eina aplink mokyklą. Metodinės tarybos nariai pasakojo apie dar vieną šios šventės tradiciją – dešrelių kepimą ant laužo. Šv. Nikolauso dienos rytą visi 1–12 klasių mokiniai randa ant savo suolų dovanas – raudonas kojines, pilnas saldinių. Mokinių tėvai padeda ruošti šioms šventėms ir mielai jose dalyvauja patys. Didelis dėmesys gimnazijoje skiriamas vokiečių kalbos įgūdžių tobulinimui, Vokietijos kultūros ir papročių pažinimui (projektinė veikla, mainų programos su Liubeko, Kylio miestų bendrojo lavinimo mokyklomis). Gimnazijos bendruomenė iniciavo ir vokiškų pasakų, meninio skaitymo konkursus Klaipėdos mieste. Mokytojai su mokiniais atsiliepė į Gėtės instituto kvietimą ir pastatė miuziklą „Hans Hase“, kurį parodė ne tik savo gimnazijos, bet ir ikimokyklinių įstaigų auklėtiniais. Mokyklos vokalinis ansamblis ne tik miesto „Vokiečių kultūros dienų“ dalyvis, bet koncertuoja ir Vokietijoje. Gimnazijos tradicijos gerai žinomos gimnazijos bei vietos bendruomenei, socialiniams partneriams ir noriai puoselėjamos organizuojant bendruomenę stiprinančius, mokyklą reprezentuojančius renginius. Gimnazijos šventėse noriai dalyvauja ne tik mokiniai ir mokytojai, bet ir tėvai, socialiniai partneriai. Išvardinti faktai leidžia tvirtinti, kad savitų tradicijų puoselėjimas yra neabejotinai stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

Gimnazijos puoselėjamos tradicijos skatina beveik visų bendruomenės narių pasitenkinimą mokyklos mikroklimatu ir joje vykstančiomis veiklomis. Iš pokalbio su Tėvų klubo nariais paaiškėjo, kad vaikams patinka mokytis šioje gimnazijoje, tėvai tvirtino, kad didžiuojasi šia ugdymo įstaiga, kurioje kuriamas mokinių psichologinis ir fizinis saugumas, džiaugiasi gimnazijos mokinių akademiniais pasiekimais. Tokias pat nuostatas patvirtino ir pokalbiai su skirtingomis mokyklos

bendruomenės grupėmis: mokinių, mokytojų bei aptarnaujančio personalo atstovais. Visi pokalbių dalyviai pasakojo apie gimnazijos privalumus, vardijo, kuo ši mokykla išsiskiria iš kitų miesto bendrojo lavinimo mokyklų. Tėvus visiškai tenkina mokyklos veikla, neformaliojo švietimo būrelių, pasirenkamųjų programų pasiūla. Mokytojai didžiavosi, kad dirba šioje mokykloje. Pavieniai mokytojai išmoko vokiečių kalbą ir ją sėkmingai integruoja į savo mokomąjį dalyką, nes, kaip teigė viena mokytoja, „neįmanoma dirbant šioje mokykloje nemokėti vokiečių kalbos. Aš myliu šią mokyklą“. Mokinių tapatumo su gimnazija jausmą stiprina įdomūs renginiai, jauki aplinka, bendradarbiavimas su mokytojais bei šilti ir draugiški tarpusavio santykiai. Tapatumą su gimnazija stiprina šauniausios klasės rinkimai, konkursas „Zudermano žvaigždė“, viktorina „Zudermano išmintis“, H.Zudermano gimimo dienos minėjimas. Mokiniai nuoširdžiai džiaugėsi budėtoja Reginute, kuri jau 20 metų dirba mokykloje, pažįsta ne tik dabartinius mokinius, bet ir anksčiau gimnaziją baigusius jų seseris ir brolius, žino jų džiaugsmus ir rūpesčius, mokiniai kviečia ją dalyvauti mokyklos renginiuose (pvz. Paskutinio skambučio šventėje). Pateikti faktai leidžia manyti, kad mokiniai, mokytojai ir tėvai didžiuojasi mokykla. Atsižvelgiant į tai, mokyklos bendruomenės narių pasididžiavimas mokykla traktuojamas kaip stiprusis veiklos aspektas. Tikėtina, kad ateityje būtent šis jausmas paskatins bendruomenę dar aktyviau dalyvauti įgyvendinant mokyklos filosofiją, visiškai priiimti atsakomybę už kuriamą mokyklos įvaizdį bei numatytų tikslų įgyvendinimą.

Gimnazijos veikla grindžiama konstruktyviu bendradarbiavimu, operatyviu problemų sprendimu, gerais bendruomenės santykiais, šiltu ir betarpišku bendravimu. Vizito metu išorės vertintojai stebėjo pagarbų tarpusavio bendravimą visuose bendruomenės lygmenyse: mokiniai džiaugėsi draugiškais, nuoširdžiais, įvairiose situacijose padedančiais mokytojais, administracijos atstovais, kurie mato kiekvieną mokinį ir, anot Gimnazijos tarybos narės (mokinės), „čia ne tik mokoma, bet ir ugdomos asmenybės“; mokytojai džiaugėsi, kad visada sulaukia administracijos pagalbos ne tik profesinėje veikloje, bet ir iškilus asmeninio pobūdžio problemoms. Aptarnaujantis personalas teigė, kad mokiniai čia mandagūs, nuoširdūs, dažnai patiki jiems „asmeninių paslapčių“. Tėvai džiaugėsi, kad visada išklausoma jų nuomonė, atsižvelgiama į jų pasiūlymus, operatyviai sprendžiamos mokymosi, bendravimo problemos. Vizito metu beveik visi mokytojai, administracija ir kiti mokyklos darbuotojai demonstravo išskirtinį sutelktumą; daugumoje pamokų fiksuotas tinkamas mokinių elgesys, kurį, tikėtina, skatino pagarba bendraklasiams, mokytojams. Kaip didžiausi bendruomenės santykių privalumai dažniausiai minėti kūrybiškai ir atsakingai dirbantys mokytojai, jų teikiama pagalba, iniciatyvų bei kūrybinių idėjų palaikymas ir įgyvendinimas, mokinių psichologinis, emocinis, fizinis saugumas. Remiantis minėtais faktais, daroma išvada, kad bendruomenės santykiai yra labai geri, pasižymi geranoriškumu, tolerancija, savitarpio supratimu ir tai yra vertinama kaip vienas stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų.

Labai geri bendruomenės santykiai skatina mokyklos atvirumą ir svetingumą. Administracija, mokytojai ir aptarnaujantis personalas nuoširdžiai ir maloniai pasitinka bei priima svečius, interesantus, teikia jiems reikalingą informaciją. I aukšto fojė yra rodyklė su kabinetų numeriais, administracijos, specialistų darbo grafikais. Čia taip pat galima rasti informacijos apie mieste teikiamą socialinę, psichologinę pagalbą, vykstančius renginius. Prie sporto salės yra lentelė, kurioje nurodyti salės renovacijos rėmėjai. Naujausia informacija apie gimnazijoje vykstančius renginius, mokinių pasiekimus skelbiama mokyklos informaciniuose televizoriuose, interneto svetainėje. Pagarbiai ir noriai su mokyklos svečiais bendrauja dauguma mokinių. Mokykla svetinga mokinių tėvams. Jiems reguliariai organizuojami tėvų susirinkimai, Tėvų dienos „Problemų turgus“. Buvusieji abiturientai aktyviai dalyvauja mokykloje vykstančiuose Karjeros dienų renginiuose. Čia visada laukiami socialiniai partneriai (pvz., Mažeikių „Pavasario“ pagrindinės mokyklos atstovai; Klaipėdos Universiteto pedagogikos fakulteto studentai, atliekantys gimnazijoje praktiką; Klaipėdos krašto vokiečių bendrijos nariai, kurių iniciatyva 1992 m. ir buvo įkurta Klaipėdos valstybinė vokiečių pradinė mokykla, vėliau peraugusi į H.Zudermano gimnaziją; įvairių projektų, konkursų dalyviai tiek iš

Vokietijos, tiek iš Lietuvos). Vizito metu vertintojai stebėjo tarptautinio vokiečių kalbos I laipsnio (DSD1) diplomų įteikimo šventę, kurioje dalyvavo Vokietijos Federacinės Respublikos Ambasados Vilniuje vokiečių kalbos koordinatorius ir mokiniams, sėkmingai išlaikiusiems vokiečių kalbos tarptautinį egzaminą, įteikė diplomus. Gimnazijos bendruomenės atvirumas tėvams, svečiams, socialiniams partneriams yra vertinamas kaip vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Gimnazijos klasių mikroklimatas palankus ugdymui(-si) yra vertinamas gerai (3 lygis). Stebėdami ugdymo procesą išorės vertintojai pamokų stebėjimo protokoluose užfiksavo gerus mokinių ir mokytojų santykius, grindžiamus tarpusavio supratimu, pagarba; daugelyje pamokų stebėti draugiški mokinių tarpusavio santykiai. Apibendrintas klasių mikroklimato vertinimas pateiktas 1 lentelėje.

Klasių mikroklimato apibendrintas vertinimas (N=102)

1 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
33 pamokos	46 pamokos	22 pamokos	1 pamoka
32,35proc	45,09 proc.	21,57 proc.	0,98 proc.

Iš 1 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad klasių mikroklimatas didesnėje dalyje (77,44 proc.) stebėtų pamokų vertintas gerai ir labai gerai. Tose pamokose vyravo darbui palanki atmosfera, pagarbūs, nuoširdūs ir draugiški mokinių, mokinių ir mokytojų santykiai; stebėtas aiškių susitarimų dėl tvarkos ir drausmės laikymasis; mokiniai drąsiai kreipėsi į mokytojus pagalbos, konsultavosi. Tai užfiksuota 1a kl. pasaulio pažinimo, 6b (1gr.), Iib kl. lietuvių kalbos, 6a, IVab kl. anglų kalbos, IVa kl. matematikos, 5a kl. vokiečių kalbos, Iib kl. technologijų, 6b kl. istorijos, 6a kl. geografijos, IVab kl. dailės pamokose, 1–3 kl. pailgintos dienos grupės veikloje. Visose minėtųjų klasių stebėtose pamokose buvo sukurta emociškai, psichologiškai saugi aplinka, sudariusi sąlygas kokybiškam mokinių ugdymui(-si). 30 (29,41 proc.) stebėtų pamokų geras klasių mikroklimatas išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas. Pamokų stebėjimo protokoluose užfiksuota informacija akivaizdžiai patvirtino, kad pagarbūs ir šilti mokinių ir mokytojų bei mokinių tarpusavio santykiai skatino mokinius bendradarbiauti, stiprino mokinių mokymosi motyvą, didino atsakomybę už mokymosi rezultatus.

Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazijos pažangos siekiai vertinami gerai (3 lygis), iš bendro temos konteksto išskirtas veiklos rodiklis „Mokyklos kaip organizacijos pažangos siekis“, kuris įvertintas labai gerai (4 lygis).

Pokalbiuose su mokinių atstovais, mokytojais, administracija paaiškėjo, kad gimnazijoje pakankamai dėmesio skiriama mokinių doriniam, socialiniam, kultūriniam ir pilietiniam ugdymui. Mokykloje ieškoma galimybių asmens tobulėjimui bei saviraiškai. Gimnazija turi ilgametę miesto, šalies ir tarptautinių projektų, akcijų, tradicinių renginių vykdymo patirtį. Mokykla, dalyvaudama įvairiuose projektuose, akcijose, tenkina mokinio, kaip besiuogančios asmenybės, lūkesčius, skatina mokinių socializaciją, tobulina komunikavimo, socialines pilietines, kultūrinės ir kitas kompetencijas. Gimnazijos mokiniai aktyviai dalyvauja miesto, respublikos, tarptautiniuose konkursuose, varžybose, olimpiadose ir projektuose, įvairiose akcijose, orientuotose tenkinti mokinio kaip besiuogančios asmenybės lūkesčius. Sudaromos sąlygos mokiniams pasirinkti neformaliojo švietimo programas, dalykų modulius, pasirenkamuosius dalykus. Mokykla mokiniams siūlo įvairias pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių neformaliojo švietimo programas, lietuvių kalbos, matematikos konsultacijas, organizuoja trumpalaikes dalykų konsultacijas tam panaudodama valandas, skirtas mokinių ugdymo poreikiams tenkinti. Dalis dalykų programų (pvz, kalbinės ir rašytinės vokiečių kalbos ugdymas, anglų kalbos projektai, III–IV kl. – Vokietijos istorija, anglų kalbos rašymo įgūdžių stiprinimas, dailės meninė raiška, projektinės veiklos) integruotos į neformalųjį švietimą. Pokalbiuose mokiniai tikino, kad juos tenkina neformaliojo švietimo programų pasiūla, o jei kažkokios veiklos ir trūksta, galima pasirinkti papildomas veiklas kitose Klaipėdos miesto įstaigose ar organizacijose.

Pasiekimų lūkesčiai vertinami gerai (3lygis). Iš pokalbių su mokinių savivaldos atstovais, direktoriaus pavaduotoja paaiškėjo, kad gimnazijoje mokinių mokymosi lūkesčiai aptariami mokslo metų pradžioje su klasės vadovais. Mokinių mokymosi pasiekimai fiksuojami ir analizuojami pasibaigus pusmečiams ir mokslo metų pabaigoje, aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose. Dauguma mokytojų (pradinių klasių geografijos, informacinių technologijų, lietuvių k., biologijos, anglų k., fizikos, matematikos, chemijos) ir klasių vadovų kaupia vertinimo informaciją (kontrolinius darbus, pusmečių įvertinimus) ir ją analizuoja. Mokykloje kaupiami valstybinių brandos egzaminų (toliau – VBE) ir pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP) rezultatai, atliekama mokymosi rezultatų ir pamokų lankomumo analizė, fiksuojamas mokinių dalyvavimas konkursuose, varžybose, olimpiadose. Mokytojų tarybos posėdžiuose, klasių valandėlių metu, individualiuose pokalbiuose su tėvais, tėvų susirinkimuose teikiama ir analizuojama informacija apie mokinių pasiekimus, tačiau nerengiama informacija apie individualios pažangos pokyčių vertinimą (išskyrus specialiųjų ugdymosi poreikių mokinius). Daugumos mokinių mokymosi pasiekimai atitinka Bendrųjų ugdymo programų gebėjimų lygius. 2015 m. VBE laikė 41 abiturientas, pagrindinį lygį (36–86 balų) pasiekė 58,78 proc. abiturientų, aukštesnį lygį (86–100 balų) – 16,22 proc. abiturientų. Dalykų mokytojai yra paruošę konsultacijų mokiniams grafiką, teikia individualias ir grupines konsultacijas, skatina mokinius dalyvauti įvairiuose projektuose, konkursuose Skiriamas dėmesys gabių mokinių ugdymui, tačiau šių mokinių mokymosi lūkesčiai sėkmingiau realizuojami ne pamokose (ruošimasis ir dalyvavimas konkursuose, olimpiadose, projektuose).

Mokyklos kaip organizacijos pažangos siekis įvertintas labai gerai (4 lygis). Pagal steigėjo pateiktą formą parengtas 2013–2015 metų gimnazijos strateginis planas, numatantis mokyklos plėtrą, rengiami metiniai veiklos planai. Į mokyklos veiklos planavimą įtraukiami mokiniai, tėvai. Dauguma gimnazijoje dirbančių mokytojų ir pagalbos specialistų yra kvalifikuoti, rūpinasi savo kompetencijų tobulinimu, aktyviai dalyvauja projektinėje veikloje, nuolat pristato ir skleidžia gerąją darbo patirtį mokyklos ir šalies mokytojams. Gimnazijos direktorė ir viena iš pavaduotojų ugdymui yra „Prendentų į bendrojo ugdymo mokyklų vadovus“ mokymų (pagal NMVA projekto „Kokybės vadybos stiprinimas bendrojo lavinimo mokyklose (modelių kūrimas) veiklų planą) fasilitatorės, chemijos mokytoja I. Montvydienė yra parengusi autorinį seminarą „Standartizuotų testų rengimas chemijos pamokoms“, lietuvių kalbos mokytojos L. Strikauskienė ir I. Rakauskienė yra lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino vertintojos, vokiečių kalbos mokytojai J. Ežerinskienė, N. Tallat-Kelpšaitė Dapšienė, S. Gedgaudas, L. Jurgauskaitė, M. Einars, K. Miliūnienė V. Bajalienė, D. Miciuvienė, E. Pikelienė vedė atviras pamokas Vokietijos Federacinės Respublikos *Konrad-Adenauer* gabųjų studentų rėmimo fondo studentams, muzikos mokytoja A. Alminė pirmoji Klaipėdos mieste pradėjo dirbti su Karlo Orfo instrumentais ir iki šiol yra viena iš nedaugelio Lietuvos mokytojų, puikiai įsisavinusių šio darbo metodiką. Vienas iš gimnazijos veiklos bruožų – aktyvumas ir atvirumas naujovėms. Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazija yra vienintelė gimnazija Lietuvos Respublikoje ir Baltijos šalyse, kurioje mokosi vokiečių kilmės mokiniai. Šioje mokykloje sudarytos puikios sąlygos tautinių mažumų (vokiečių) mokiniams papildomai mokytis gimtosios kalbos. Gimnazija yra tarptautinių vokiečių kalbos I (DSD I) ir II (DSD II) laipsnių diplomams gauti egzaminų centras Lietuvoje. Mokyklos mokytojai ir mokiniai yra aktyvūs tarptautinių projektų, debatų, konkursų dalyviai. Per pastaruosius dvejus metus gimnazijos mokytojai ir mokiniai dalyvavo 16 tarptautinių, 13 respublikinių (regioninių) projektų, konkursų. Tris tarptautinius projektus su Vokietijos Federacine Respublika inicijavo pati gimnazija, 7 mokytojai yra Klaipėdos miesto dalykų mokytojų ir logopedų, specialiųjų pedagogų Metodinių tarybų nariai, iš jų vienas – Klaipėdos miesto ugdymo karjerai specialistų Metodinės tarybos pirmininkas. Gimnazija kaip besimokanti organizacija reflektuoja savo patirtį ir dalijasi ja su kitomis švietimo įstaigomis. Gimnazijos mokytojai nuolat ir tikslingai tobulina kvalifikaciją, greitai reaguoja į vykstančius švietimo pokyčius. Šios ugdymo įstaigos pažangos sieki stiprina labai pozityvi ir operatyvi vadovų reakcija į gimnazijos visų bendruomenės narių poreikius,

lūkesčius. Išorės vertintojai priėjo prie išvados, jog ši bendruomenė yra besimokanti organizacija, ji aiškiai suvokia ir kryptingai įgyvendina gimnazijos pažangos siekius, todėl ugdymo įstaigos patirtį šioje srityje verta skleisti šalyje.

Gimnazijos tvarka vertinama gerai (3lygis). Vadovų, mokytojų, aptarnaujančio personalo bei mokinių teisės ir pareigos yra tiksliai apibrėžtos, visiems žinomos ir suprantamos. Su gimnazijos mokinių teisėmis, pareigomis galima susipažinti interneto svetainėje <http://www.zudermanas.klaipeda.lm.lt>, o informacija apie bendruomenės narių teises, pareigas ir atsakomybę yra mokyklos direktorės kabinete. Pradinių klasių kabinetų stenduose skelbiami mokinių ir mokytojų susitarimai dėl drausmės ir tvarkos. Vizito metu vertintojai pastebėjo, kad dauguma bendruomenės narių laikosi susitarimų. Gimnazijos vidaus tvarkos taisyklės mokiniams orientuotos į ugdymo procesą. Tvarkos ir drausmės reikalavimai yra aiškiai apibrėžti ir paveikūs: per išorinį vertinimą dauguma mokinių pamokų ir pertraukų metu elgėsi mandagiai ir drausmingai. Daugelyje (33 proc.) stebėtų pamokų (pvz., vokiečių k. (gimtoji) 4a kl., informacinių technologijų 5a kl., anglų k. 7a, 8b (1gr.) kl., lietuvių k. Ia, IIa kl., matematikos 8ab kl., technologijų 6b kl., šokio 1a kl.) vertintojai fiksavo labai gerą mokinių drausmę ir susitarimų bei taisyklių laikymąsi.

Pageidaujamo elgesio skatinimas geras (3 lygis). Gimnazijoje vyrauja pozityvus požiūris į žmones ir jų veiklą. Kaip teigė kalbinti mokiniai, jie visi žino ir supranta, koks elgesys ir kodėl netoleruojamas mokykloje, kodėl turi laikytis bendros tvarkos. Palankų emocinį klimatą kuria mokyklos administracija kartu su dauguma bendruomenės narių. Iš mokinių ir mokytojų atstovų susitikimų su vertintojais paaiškėjo, kad mokykloje dominuoja pozityvus požiūris į žmones, jų iniciatyvas, pastebimi tiek mokinių, tiek mokytojų pasiekimai, nuopelnai mokyklai. Pagal galimybes stengiamasi bendruomenės narius skatinti įvairiais būdais: geri darbai ir poelgiai viešinami gimnazijos interneto svetainėje <http://www.zudermanas.klaipeda.lm.lt>, skelbiami mokyklos erdvėse esančių televizorių ekranuose, teikiamos atminimo dovanėlės, padėkos organizuojamos išvykos, gimnazijos stenduose viešinamos nuotraukos ir padėkos, kasmet renkama geriausia metų klasė. Pageidaujama mokinių elgesį gimnazijoje skatina geras emocinis mikroklimatas, šilti bei pagarbūs mokytojų, mokinių ir mokyklos administracijos tarpusavio santykiai. Pastebėtina, kad pozityvus bendravimas užtikrina psichologinį mokinių ir darbuotojų saugumą. Pokalbyje su mokinių savivaldos atstovais akcentuotas šiltas ir nuolatinis mokyklos direktorės dėmesys mokiniui. Mokinių nuomone, gimnazijoje greitai reaguojama į mokyklos gyvenimo normų pažeidimus, vykdoma prevencinė veikla.

Gimnazijos aplinkos jaukumas įvertintas labai gerai (4 lygis). Pokalbiuose su mokytojų atstovais minėta, kad gimnazijos mokymosi ir poilsio erdves kūrybiškai formuoja visa mokyklos bendruomenė. Mokinių iniciatyva įrengtos poilsio zonos su patogiais, spalvingais baldais, sėdmaišiais, spintelėmis mokinių asmeniniams daiktams, įdiegtas muzikinis skambutis. Mokytojų metodinės grupės rūpinasi stendų informacinio turinio atnaujinimu. Tėvų pagalba sutvarkytas mokyklos kiemas, įrengtas gėlynas, aplinka papuošta akmenų kompozicijomis. Pirmo aukšto koridoriuje yra tapybinis akcentas, skirtas Hermano Zudermano vardui įamžinti, mokyklos heraldika, kabinetų rodyklė. Koridoriuose bendrą stilistiką formuoja informaciniai stendai su gimnazijos logotipu. Dauguma kabinetų įrengti tvarkingai ir jaukiai, gausu IKT priemonių, kurios tikslingai naudojamos ugdymo procese. Gimnazijos erdvės kuriamos įvairioms edukacinėms veikloms vykdyti, pvz: dalis muziejaus eksponatų iškabinta koridoriuje, mobilūs baldai pritaikyti kūrybinei veiklai ir namų darbų atlikimui, teniso stalai – fiziniam aktyvumui stiprinti. Pradinių klasių kabinetuose gausu mokinių darbų, kurie sėkmingai panaudojami ugdymo procese. Didelę ir jaukią mokyklos valgyklos erdvę mokiniai laisvų pamokų metu naudoja poilsiui. Jaukumo erdvėms suteikia eksponuojami abiturientų, tėvų, gimnazijos rėmėjų dovanoti paveikslai ir mokinių keramikos darbų mini parodėlės, kurias apipavidalina ir nuolat atnaujinama technologijų mokytoja.

Mokyklos ryšiai vertinami labai gerai (4 lygis). Gimnazija svarbi vietos bendruomenei. Pokalbiai su Gimnazijos tarybos, Mokinių parlamento nariais atskleidė gimnazijos reikšmę ir svarbą ne

tik artimiausiai aplinkai (mikrorajonui), bet ir Klaipėdos miestui. Daugelis gimnazijos mokytojų organizuoja konkursus, konferencijas, seminarus miesto, respublikos ugdymo įstaigų bendruomenėms, dalyvauja nacionaliniuose, tarptautiniuose projektuose, skleidžia pedagoginę patirtį. Gimnazijos neformaliojo švietimo būreliai, kolektyvai yra aktyvūs miesto kultūrinio gyvenimo dalyviai ir organizatoriai. Šiame kontekste minėtini tradiciniai gimnazijos renginiai miestui – dainuojančių mokytojų festivalis (tradicinis, 12 metų organizuojamas renginys), meninio skaitymo konkursas vokiečių kalba, renginys pradinių klasių mokiniams „Talentų karalystė, eilėraščių konkursas „The Magical Spell of Spring“, keturių mokyklų edukacinis renginys „Kalbos ir molio draugystė“, Klaipėdos miesto tautinių mažumų mokyklų mokinių ir mokytojų projektas „Vertybių vėrinys“, Oratorinio skaitymo konkursas anglų kalba 11–12 klasių mokiniams (bendradarbiaujant su Klaipėdos LCC universiteto dėstytojais).

Kryptinga partnerystė su kitomis institucijomis vertinama labai gerai (4 lygis). Tęsimas glaudus bendradarbiavimas su Klaipėdos vokiečių bendrija, Klaipėdos kolegijos Pedagogikos fakultetu, Klaipėdos universitetu, Klaipėdos Futbolo sporto mokykla, Klaipėdos „Žemynos“ gimnazija, Klaipėdos jūreivystės aukštąja mokykla, LCC tarptautiniu universitetu, ISM Vadybos ir ekonomikos universitetu, Vilniaus Gėtės institutu, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centru. Sudarytos bendradarbiavimo sutartys su Mažeikių „Pavasario“ pagrindine mokykla, Kauno Rokų gimnazija, dienraščiu „Vakarų ekspresas“, Lietuvos dailės muziejaus Prano Domšaičio galerija, Klaipėdos Jaunimo darbo centru ir kitomis institucijomis. Sukurta bendradarbiavimo su socialiniais partneriais sistema tarptautiniu lygiu. Puikūs gimnazijos ryšiai leidžia edukacinius renginius, projektus, konferencijas, šventes organizuoti kartu su Vokietijos Federacinės Respublikos ambasada Vilniuje, Deutsche UNESCO-Kommission e.V. savanorystės tarnyba, Meklenburgo-Vorpommerno žemės Europos akademija, Vokietijos Federacinės Respublikos Wilhelmshaven Jade aukštąja mokykla, Wismaro universitetu, Vokietijos Federacinės Respublikos mokyklomis ir gimnazijomis: Liubeko miesto Baltic-Gesamtschule, Kylio miesto Gemeinschaftsschule Friedrichsort, Berlyno miesto Schilergymnasium. Stiprius gimnazijos ryšius su socialiniais partneriais rodo tai, kad į susitikimą su vertintojais atvyko antrą bendradarbiavimo dešimtmetį skaičiuojančios Mažeikių „Pavasario“ pagrindinės mokyklos komanda. Gražus bendradarbiavimas sudaro galimybių dalintis patirtimi, be to, socialiniai partneriai remia gimnaziją remontuojant vidaus patalpas, atnaujinat baldus, organizuojant mokinių ir mokytojų tarptautinius mainus, išvykas, kvalifikacinius renginius.

Mokyklos įvaizdis ir viešieji ryšiai vertinami labia gerai (4 lygis). Gimnazija yra žinoma ir pripažįstama Klaipėdos mieste. Mokiniai, jų tėvai pokalbiuose nuolat pabrėžė svarbų gimnazijos vaidmenį ir bruožus, išskiriančius ją iš kitų miesto ugdymo įstaigų: nedidelė mokinių ir mokytojų kaita, mokinių psichologinis saugumas, dėmesys lankomumui ir mokinių užimtumui, geros mokymosi sąlygos (mokymosi aplinka, aprūpinimas IKT), mokinių mokymosi motyvacija ir mokytojų profesinė kompetencija. Šie aspektai minimi ir Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo skyriaus pateiktoje informacijoje apie gimnaziją. Ugdymo įstaigos įvaizdį stiprina tai, kad gimnazija yra vienintelė Lietuvos Respublikoje ir Baltijos šalyse, kurioje mokosi vokiečių kilmės mokiniai, mokykla yra tarptautinių vokiečių kalbos I ir II laipsnių diplomams gauti centras. Gimnazijos populiarumą rodo ir tai, kad šią ugdymo įstaigą lanko ne tik miesto, bet ir rajono (Priekulės, Juodkrantės, Nidos) mokiniai. Norinčių mokytis šioje įstaigoje kasmet daugėja, todėl Klaipėdos miesto savivaldybės taryba 2015–2016 m. m. gimnazijai suteikė teisę komplektuoti papildomą pirmąją klasę. Mokyklos įvaizdžio formavimui sėkmingai panaudojama simbolika: mokinių teigimu, daugiau nei 95 proc. mokinių dėvi uniforminius švarkus. Gimnazijos savitam įvaizdžiui kurti svarbi ir mokyklos interneto svetainė www.zudermanas.klaipeda.lm.lt – čia pateikiama ir nuolat atnaujinama informacija apie įstaigos pasiekimus, vykdomas formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, pagalbos mokiniui specialistų teikiamas paslaugas, savivaldos institucijų veiklą, bendruomenės renginius, skelbiami konkursų, olimpiadų, egzaminų rezultatai ir kita informacija. Išorės

vertintojų komandos nuomone Hermano Zudermano gimnazijos stiprūs ryšiai, veiksminga partnerystė su kitomis institucijomis ir išskirtinis vaidmuo vietos bendruomenėje formuoja originalų, savitą unikalios ugdymo įstaigos įvaizdį.

2. UGDYMAS IR MOKYMASIS

Bendrasis ugdymo organizavimas Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazijoje vertinamas gerai (3 lygis), išskyrus rodiklį „Dalykų ryšiai ir integracija“, kuris įvertintas patenkinamai (2 lygis).

Gimnazija įgyvendina pradinio ugdymo, pagrindinio ugdymo, vidurinio ugdymo bei neformaliojo vaikų švietimo programas. Ugdymo turinys planuojamas pagal Bendrąsias programas, planai atitinka Bendrųjų programų keliamus ugdymo tikslus. 2015 m. gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtinta, su Metodine taryba suderinta Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazijos ugdymo turinio planavimo tvarka – mokytojai rengia nustatytos struktūros dalykų ilgalaikius planus, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų, neformaliojo švietimo programas, klasių vadovai rašo planus mokslo metams. Švietimo pagalbos teikimo ir pritaikytos programos, trumpalaikiai planai (pagal poreikį) rengiami vienam trimestrai (1–4 kl.) arba pusmečiui (5–8, I–IV kl.). Visi mokytojai laikosi susitarimų dėl ilgalaikių planų ir programų rengimo formų. Išanalizavus ilgalaikius dalykų planus pastebėta, kad nepakankamai dėmesio skiriama vertinimo planavimui, atsižvelgiant į Bendrųjų programų reikalavimus, bei dalykų ryšiams ir integracijai. Ilgalaikiuose planuose nepakankamai atsižvelgiama į mokinių gebėjimus bei galimybes, pagal kurias mokiniai skirstomi į laikinąsias grupes (lietuvių k., anglų k., vokiečių (gimtosios) k., matematikos (8, I kl.). Gabesniųjų ir silpnesniųjų grupėms parašyti vienodi planai, tikslo įgyvendinimui keliami tie patys uždaviniai. Ilgalaikiai planai derinami su metodine grupe bei su dalyką kuruojančiu gimnazijos vadovu. Pamokos planavimas nereglamentuotas.

2015–2016 m. m. gimnazijos ugdymo planas sudarytas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais ir kitais mokyklų veiklą reglamentuojančiais dokumentais ir teisės aktais. Mokyklos ugdymo planą rengė direktoriaus įsakymu suformuota darbo grupė, kurią sudarė gimnazijos vadovai, mokytojai, tėvai (globėjai, rūpintojai) ir mokiniai. Ugdymo planas detalizuotas ir pritaikytas pagal bendruomenės poreikius ir turimus gimnazijos išteklius, yra išsamus, aiškus. Numatyti beveik visi privalomieji dalykai. Pamokų tvarkaraščiai padeda įgyvendinti ugdymo planą. Mokinių mokymosi krūvis 1–4, 5–8, I–II klasių tvarkaraščiuose paskirstytas tinkamai, o III–IV kl. mokiniams pamokos išdėstytos netolygiai, pvz., daliai IV kl. mokinių pirmadienį 4, penktadienį – 7 pamokos. Nesilaikoma Bendrųjų ugdymo planų bendrojo lavinimo mokyklų higienos normos nuostatų, kad „mokinys negali turėti daugiau nei 7 pamokų per dieną“ (vienas IV kl. mokinys turi 8 pamokas per dieną), III–IV gimnazijos klasių mokiniai gali turėti ne daugiau kaip keturis „langus“ per savaitę“ (vienas III kl. ir venas IV kl. mokinys turi po 5 „langus“ per savaitę). Neracionalus IV kl. penktadienio pamokų tvarkaraštis – 5 pamokos iš eilės skirtos kalbų (2 anglų k., 2 vokiečių k., 1 lietuvių k.) mokymui (-si). Mokinių tvarkaraščių veiksmingumas netiriamas, tačiau pokalbyje mokiniai teigė, kad pamokų tvarkaraštis „yra gerinamas, šiais metais lyginant su praeitais mokslo metais labai pagerėjo“. Neformaliojo švietimo užsiėmimų tvarkaraščius su mokiniais derina būrelių vadovai.

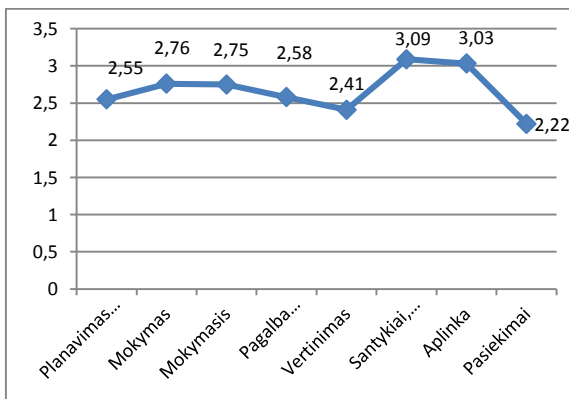
Dalykų ryšiai ir integracija vertinami patenkinamai (2 lygis). Gimnazijos ugdymo plane numatyta, kad į ugdymo programų dalykų turinį, klasių valandėles, neformaliojo vaikų švietimo ir projektinę veiklą, organizuojamus renginius integruojamos Sveikatos ugdymo, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos, Etninės kultūros, Žmogaus saugos, Ugdymo karjerai programos bei gyvenimo įgūdžių ugdymo programa (Lions Quest „Paauglystės kryžkelės“). Plane nenumatytas privalomos Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programos integravimas. Dalyje vertintojams pateiktų ilgalaikių planų nurodyti dalykų ryšiai, keliuose ilgalaikiuose planuose išskirtos ir dalykus siejančios temos. Išanalizavus dokumentus, planus, iš pokalbio su Metodine taryba nustatyta, kad daugelyje planų nepakankamai detalai numatytas vidinis turinio integralumas, planai menkai

derinami laiko, turinio, apimties atžvilgiu. Gimnazijos ugdymo plane nurodyta, kad dalykų ar jų dalies turinio integracija ir integruotų pamokų temos aptariamose metodinėse grupėse, planuojamos mėnesio veiklos plane, tačiau vizito metu vertintojai neužfiksavo planuojamų integruotų pamokų ir tik pavienėse pamokose (vokiečių (gimtoji) k. 1a, 1b, 1c, IIa (2 gr.) kl., anglų k. 5a (2 gr.) kl., lietuvių k. IIIb A kl.) stebėjo tarpdalykinį integravimą. Pastebėtina, kad aktyvus gimnazijos dalyvavimas projektuose, turtinga papomokinė veikla, tinkamas neformaliojo švietimo organizavimas sudaro sąlygas ugdyti (-is) mokinių mąstymo integralumui, tačiau darytina išvada, kad dalykų ryšių ir integracijos galimybėmis tik patenkinamai naudojamosi **pamokose** ir tai yra vienas iš tobulintinių veiklos aspektų. Jei mokykla skirtų didesnę dėmesį dalykų ryšiams ir integravimui pamokose – mokytojai nuosekliau derintų susijusių mokomųjų dalykų temas, dažniau organizuotų integruotas pamokas, integruoto ugdymo periodus ar etapus, tikėtina, būtų sėkmingai mažinamas mokymosi krūvis, atsirastų galimybių ugdyti (-is) bendrąsias kompetencijas, mokymo (-si) procesas taptų patrauklesnis ir padėtų mokiniams ugdytis holistinį pasaulio supratimą.

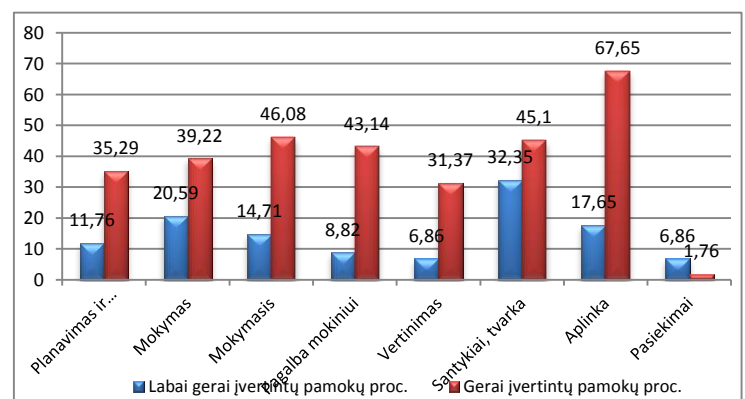
Pasirenkamosios programos ir neformalusis vaikų švietimas vertinami gerai (3 lygis). Kasmet gimnazija tiria mokinių pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių ir neformaliojo švietimo poreikį. Mokiniais pateikiami pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių, būrelių sąrašai, jie kviečiami teikti siūlymus, išsakyti pageidavimus. 2015–2016 m. m. mokykloje veikia 17 skirtingų (sporto, meninės raiškos, komunikacijos ir kt.) neformaliojo švietimo būrelių, kuriuos lanko 63,14 proc. mokinių. Išorės vertintojai stebėjo 4 neformaliojo švietimo būrelių užsiėmimus, protokoluose užfiksuota, kad užsiėmimuose organizuota tikslinga veikla, kurioje aktyviai dalyvavo mokiniai. 2015–2016 m. m. III–IV kl. mokiniai pasirinko 13 įvairių pasirenkamųjų dalykų, modulių programų, orientuotų į pagilintą dalykų mokymą. Galimybes rinktis dalykų modulių, pasirenkamuosius dalykus gerai vertina Mokinių parlamento nariai. Neformaliojo švietimo, dalykų modulių veiksmingumą pagrindžia geri mokinių pasiekimai įvairiuose miesto ir šalies konkursuose. Vertintojai pastebi, kad gimnazijos neformaliojo švietimo programų įgyvendinimas atitinka daugumos mokinių ugdymosi poreikius.

Pamokos organizavimas vertinamas gerai (3 lygis).

Pamokos kokybės vertinimas pagal atskirus veiklos aspektus pateiktas 1, 2, 3 ir 4 paveikslėliuose.

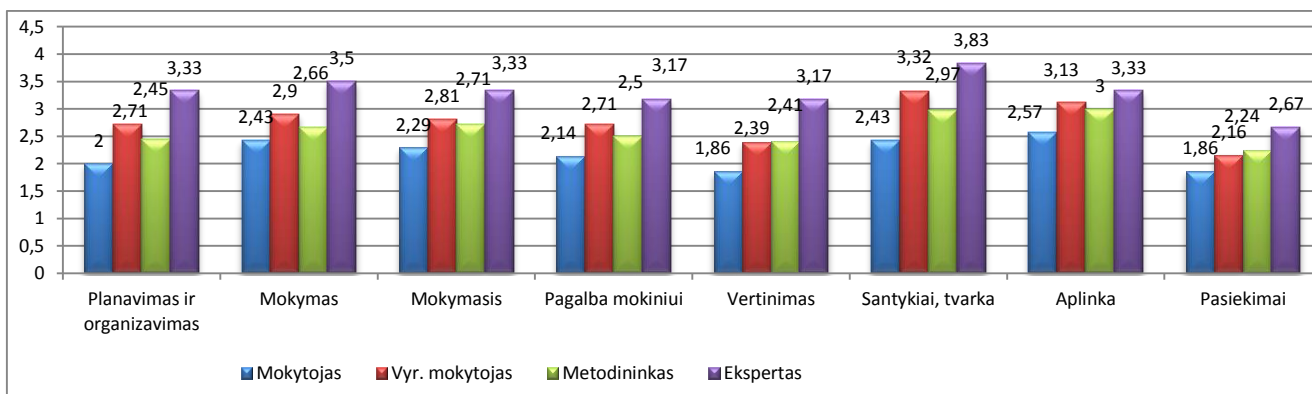
1 pav. Vidutinis vertinto pamokos veiklos aspekto lygis (max.= 4)

2 pav. Gerai ir labai gerai pagal atskirus stebėtus veiklos aspektus įvertintų pamokų procentas (max.=100)

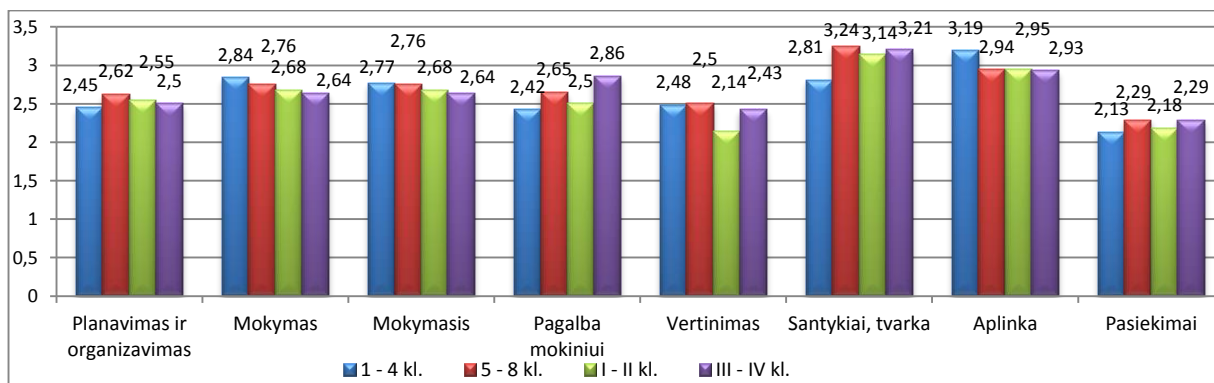
Iš 1 ir 2 pav. matyti, kad geriausiai pamokoje įvertinti santykių, tvarkos ir klasės valdymo (vertinimo vidurkis – 3,09, gerai ir labai gerai įvertinta 77,45 proc. pamokų) bei mokymosi aplinkos (vertinimo vidurkis – 3,03, gerai ir labai gerai įvertinta 85,3 proc. pamokų) aspektai. Prasčiau vertinti pasiekimų pamokoje (vertinimo vidurkis – 2,22, gerai ir labai gerai įvertintų pamokų 8,62 proc.) bei

pamokos planavimo ir organizavimo (vertinimo vidurkis – 2,55, gerai ir labai gerai įvertinta 47,05 proc. pamokų) aspektai.

3 pav. Vidutinis vertinto pamokos veiklos aspekto lygis pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas (max.= 4)

3 diagramos duomenys rodo, kad pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas visais vertintais aspektais geriausiai įvertintos eksperto kvalifikacinę kategoriją, turinčių mokytojų pamokos.

4 pav. Vidutinis vertinto pamokos veiklos aspekto lygis pagal klasių koncentrus (max.= 4)

4 diagramos duomenys rodo, kad pagal klasių koncentrus visais aspektais pamokos vertintos panašiai. Šiek tiek išsiskiria pradinio ugdymo pakopos pamokos (aukštesni mokymo ir aplinkos pritaikymo ir išnaudojimo pamokoje aspektais, žemesni planavimo ir organizavimo, santykių, tvarkos ir pasiekimų aspektai).

Pamokos organizavimas vertinamas gerai. 102 stebėtų pamokų planavimo ir organizavimo vertinimo vidurkis – 2,55. Stebėtų pamokų apibendrintas vertinimas pateiktas 2 lentelėje.

Pamokos planavimo ir organizavimo apibendrintas vertinimas (N=102)

2 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
12 pamokų	36 pamokos	50 pamokų	4 pamokos
11,77 proc.	35,29 proc.	49,02 proc.	3,92 proc.

Beveik visose stebėtose pamokose mokymosi uždaviniai mokiniams skelbti žodžiu ir raštu, naudojant informacines komunikavimo technologijas. 48 (47,05 proc.) pamokose uždaviniai buvo konkretūs, išmokimo rezultatas pamatuojamas. Dalies pamokų uždavinių formuluotės buvo per ilgos, sudėtingos sakinių konstrukcijos neleido mokiniams aiškiai suvokti, ką jie pamokoje turi išmokti, kaip bus vertinami jų pasiekimai, pvz.: „atlikdami užduotis grupėje bei individualiai, pakartos vokišku

užsiėmimų pavadinimus – hobius, praeitos temos „prisistatymo“ žodžius, įdėmiai stebėdami video, išrinks reikiamą informaciją. Bandys įvardinti minėtus Vokietijos jaunimo užsiėmimus. Bus akcentuotas veiksmazodžių asmenavimas“, „žinoti kas sudaro realiųjų skaičių aibę, gebėti palyginti realiuosius skaičius, apskaičiuoti reiškinio su moduliu reikšmę, panaikinti trupmenos vardiklyje iracionalumą“, „dirbdami grupėse per 30 min. pagal iš anksto pasirinktą receptą ir atsineštus maisto produktus, atrinks reikalingas priemones, organizuos darbo vietą. Saugiai, nuosekliai, kokybiškai gamins gaminius, kontroliuos technologinius procesus, sutvarkys darbo vietą. Savo darbą aptars tarpusavyje grupėse“, Tinkamai suformuluotas uždavinys kaip pamokos sėkmė vertintojų nurodytas anglų k. 7a kl., matematikos IVB kl. Kaip tobulintinas šis pamokos aspektas vertintojų nurodytas 11 (10,78 proc.) pamokų. 19,61 proc. pamokų stebėta gera pamokos uždavinio ir veiklos formų bei metodų dermė. Dalis mokytojų mažai dėmesio skyrė tinkamų metodų, kurie skatintų mokinių aktyvumą, bendradarbiavimą mokantis, parinkimui – dominavo mokytojų aiškinimas, atsakymai į klausimus, individualus mokinių darbas. 68,62 proc. stebėtų pamokų ar jų dalių organizuotos šiuolaikiškai, remiantis mokymosi paradigma. Aiškia, logiška ir nuoseklią pamokos struktūrą, tinkamai suplanuotą mokytojo veiklą vertintojai stebėjo šiose pamokose: matematikos 1a, 3b, 4a, 8ab, IIIA, IVA kl., chemijos IVA kl., etikos 6ab kl., istorijos 7a kl., anglų k. IIb (2 gr.), 4b (2 gr.), 7a, IVA kl., lietuvių k. 4b, 7b (2 gr.), Ia, IIa, IIb, IIIb A kl., lietuvių k. spec. pratybos 1c kl., vokiečių (gimtoji) k. 1a (1 gr.), 1c kl., 6a (1 gr.), 7b (1 gr.), IIa (2 gr.) kl., kūno kultūros 8 kl., informacinių technologijų IIa (1 gr.) kl., pasaulio pažinimas 3b kl. Tinkama metodų ir priemonių dermė, taikyti metodai, atitinkantys daugumos mokinių gebėjimus, fiksuoti anglų k. 2b, 4b (2 gr.), 6a, IVA kl., rusų k. IVB kl., vokiečių (gimtoji) k. 1a (1 gr.), 1b, 5a, 6a (2 gr.), 7a, IIa (2 gr.), lietuvių k. 4b, 7b (2 gr.) kl., matematikos 1a, 4a, IIIA kl., informacinių technologijų 5a kl., etikos 6ab, IIab kl., pasaulio pažinimas 3b kl., technologijų Ia kl., IIb kl. pamokose. 24,51 proc. stebėtų pamokų apibendrinimas įvertintas labai gerai ir gerai, kitose pamokose trūko aiškiais uždavinio įgyvendinimo kriterijais pagrįsto mokinių pasiekimų pamokoje vertinimo, asmeninės pažangos pamatavimo.

Klasės valdymas vertinamai gerai (3 lygis). Daugumoje stebėtų pamokų buvo juntami aiškūs tarpusavio susitarimai dėl darbo pamokoje organizavimo, vyravo pagarbūs mokytojų ir mokinių santykiai, sukurta palanki mokymuisi aplinka. Mokytojai bendravo su visa klase, grupėmis ir individualiai. Dauguma mokytojų gerai pažįsta mokinius ir geba sutelkti jų dėmesį visą pamoką. Geras klasės valdymas, drausmė bei susitarimai kaip pamokos sėkmė vertintojų nurodytas 26 (25,49 proc.) pamokose. Daugumos (77,45 proc.) pamokų klasės valdymas, santykiai ir tvarka įvertinti labai gerai ir gerai. Aiškių susitarimų dėl darbo tvarkos laikytasi anglų k. 7a, 8b (1 gr.) kl., dailės ir technologijų 4a kl., etikos 6ab kl., evangelikų tikybos IIIB kl., fizikos IIb kl., geografijos Ib, IIa, IIIA kl., informacinių technologijų 5a kl., kūno kultūros 8 kl., lietuvių k. 5b (2 gr.), Ia kl., matematikos 2b, 4a, 5b, 8ab kl., pasaulio pažinimo 3b, 4b kl., šokio 1a kl., technologijų 6b, IIa kl., vokiečių (gimtoji) k. 1a, 4a (1 gr.), 8b kl. pamokose. Evangelikų tikybos IIIB kl., vokiečių (gimtoji) k. 1a, 4b (2 gr.) kl., fizikos 7b kl., anglų k. 6a, IIb (2 gr.), IVA kl., lietuvių k. 6a, 6b (1 ir 2 gr.), Ia kl., informacinių technologijų IIa (1 gr.) kl., biologijos IIb kl., chemijos IVA kl. pamokose darbingą klimatą sukurti padėjo prasminga į išmokimą orientuota veikla, tinkamas mokytojo ir mokinio dialogas. Keliose pamokose mokytojai veiksmingai sprendė destruktivaus mokinių elgesio problemas.

Mokymo kokybė vertinama gerai (3 lygis), nors dar nemažoje stebėtų pamokų dalyje dominavo mokytojas, taikydamas tradicinius žodinius, grafinius, demonstracinius mokymo metodus. 3 lentelėje pateikti apibendrinti 102 stebėtų pamokų duomenys.

Mokymo kokybės pamokoje apibendrintas vertinimas (N=102)

3 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
21 pamoka	40 pamokų	37 pamokos	4 pamokos
20,59 proc.	39,22 proc.	36,27 proc.	3,92 proc.

Itin sėkmingai aktyvūs, motyvuojantys ir mokymąsi skatinantys metodai taikyti matematikos 1c, 2b kl., vokiečių k. (gimtoji) 1a, 1b, 2b, 6a kl., etikos Iab kl., pasaulio pažinimo 3b kl., anglų k. 4b (2 gr.), 6a kl. pamokose ir teatro būrelio 2 kl. užsiėmime. Mokinių motyvavimu išsiskyrė geografijos pamoka Ib. klasėje. Mokinius aktyvinantys ir grupės darbo metodai sėkmingiausiai taikyti anglų k. Ila kl., etikos Iab kl., vokiečių k. (gimtoji) 1a, 1b.kl., pasaulio pažinimo 3b kl, informacinių technologijų 6a kl. pamokose bei vokalinio instrumentinio ansamblio II–IV kl. užsiėmime. Tinkamai mokyta taikant tradicinius ir netradicinius mokymo būdus, pakankamai dėmesio skirta vizualiniam, kinestetiniam mokinių mokymosi stiliams. Sveikintina, kad mokytojai, daugeliu atveju žinodami mokinių gebėjimus, nedavė tiesmukų atsakymų, sukūrė tinkamą atmosferą, kai mokiniai galėjo pritaikyti turimas žinias ir patirtį, sieti jas su iškelta problema, ieškoti sprendimo būdų, prisiimti atsakomybę už sprendimo įgyvendinimą.

Vienas labiausiai motyvuojančių, įtraukiančių mokinius į mokymosi procesą būdų – mokymosi siejimas su realiu gyvenimu, realia gyvenamąja aplinka, mokinių ir mokytojo asmenine gyvenimiška patirtimi užfiksuotas 35 pamokose. Tai pasireiškė skirtingomis formomis:

- veiksmingai panaudota mokinių gyvenimo patirtis (matematika 1c, 2a, 3b, Ila kl., dailė ir technologijos 4a kl., evangelikų tikyba IIIb kl., lietuvių k. (valstybinė) 1c, 5b (2 gr.), 4b, Ia kl., biologija 7b kl., fizika 7b kl., technologijos 6b, IIB kl., informacinės technologijos 5a kl., chemija 8a, IVa kl., anglų k. 5a (1 gr.), muzika 1c kl., žmogaus sauga Ia kl., katalikų tikyba 5a kl., pasaulio pažinimas 4b kl., geografija IIIa kl., vokiečių k. (gimtoji) 2a kl., klasės valandėlė 7a kl.);

- puikus mokymo turinio siejimas su artimiausia edukacine aplinka (geografija Ib, Ila kl., vokiečių k. (gimtoji) 4a (1 gr.), Ia (2 gr.) kl.);

- veiklų siejimas su vertybių ugdymu ir mokinių ateities poreikiais (technologijos 6b kl., pilietiškumo pagrindai IIB kl., klasės valandėlė 7a kl., lietuvių k. (valstybinė) Ia kl.).

Akivaizdu, kad įvairiomis formomis akcentuojant mokymo ir gyvenimo ryšį buvo aktualizuotas ugdymo turinys, stiprinama mokymosi motyvacija.

Mokytojo ir mokinio dialogas pamokose vertinamas gerai (3 lygis). Kaip stiprusis šis pamokos aspektas vertintojų paminėtas 21,6 proc. stebėtų pamokų. Daugumoje pamokų dialogo kokybę lėmė aiškūs, vaizdus mokytojo aiškinimas (dažniausiai tinkamai naudotos IKT priemonės), gebėjimas suprantamai perteikti ugdymo turinį. Tai pasakytina apie lietuvių (valstybinė) k. 1c, 4b, 5b (2 gr.), 6b (1 gr.), 7b (2 gr.), Ia, IIB, IIIb A kl., lietuvių k. spec.pratybų 1c kl., vokiečių (gimtoji) k. 1a (1gr.), 1c, 4a (1 gr.), 5a, 6a (1 ir 2 gr.), II a (2 gr.), 7a kl., anglų k. 4b (2 gr.), 5a (1 gr.), 7a, 8b (1 gr.), IIB (2 gr.) kl., istorijos 7a kl., matematikos 1a, 8ab kl., geografijos Ib kl., pasaulio pažinimo 3b kl., evangelikų tikybos IIIb kl., šokio 1a kl., chemijos IVA kl. pamokas. Šiose pamokose mokytojai skatino mokinių pasitikėjimą savo jėgomis, palaikė mokymąsi, konstruktyvų dialogą.

Išmokimo stebėjimas yra vertinamas gerai (3 lygis). Taip leidžia teigti pamokų stebėjimo protokoluose užfiksuoti faktai. Išorinio vertinimo metu stebėta pamokų (dailė ir technologijos 2b kl., dailė 6b kl., lietuvių k. (valstybinė) 1b (2 gr.), 6b (1 gr.) kl., biologija IIB kl., anglų k. 2b, 5b (2 gr.) kl., kūno kultūra 7b, Ila (merg.) kl., vokiečių k. (gimtoji) 8b kl., matematika IIIa kl.), kuriose buvo pasirinkti tinkami išmokimo stebėjimo būdai. Lietuvių k. (valstybinė) 7b (2 gr.) kl. stebėtas sėkmingas vertinimas kaip ugdymas, 1c kl. lietuvių k. spec. pratybų pamokoje taikytas tikslingas asmeninės pažangos matavimas, veiksmingi vertinimo metodai taikyti kūno kultūros 8 kl., lietuvių k. (valstybinė) 6b (2 gr.) kl., matematikos IIIa kl., dailės 6b kl. pamokose, 8b kl. matematikos pamokoje pasirinktas tinkamas užduočių tikrinimas etapais. IIIa klasėje matematikos pamokoje pasirinkta tinkama vertinimo sistema sėkmingai įtraukė mokinius į veiklą.

Namų darbų skyrimas patenkinamas (2 lygis). Pokalbiuose su mokiniais vyravo skirtingos nuomonės: 7–8 klasių mokiniai teigė, kad jiems užduodama nedaug namų darbų, paprastai užbaigti tai, ko nespėjo klasėje. III–IV gimnazinių klasių mokiniai teigė, kad jiems skiriamas didelis namų darbų

krūvis. Vyresnių klasių mokinių nuomone, kartais užduodami beprasmingi darbai, pvz: pildyti namuose pratybų sąsiuvinius. Mokytojai, mokinių nuomone, užduodami pildyti pratybų sąsiuvinius neatsižvelgia į mokinių asmeninius gebėjimus (išskyrus geografijos ir biologijos dalykų, kalbų mokytojus). Namų darbų skirimas siejant jų temą su veikla pamokoje užfiksuotas anglų k. 4b (2 gr.) ,7a, IIa kl., lietuvių k. 6b, Ia, IIIA kl., matematikos 5b, IIIA ir IVB kl., chemijos IIIA, vokiečių k. 5a, 6a kl. pamokose. Namų darbai tikslingai užduoti ir tikrinti tik pavienėse pamokose: matematikos 5b, kl., anglų k. 2b kl., lietuvių k. 6b, 8b, IIIA, vokiečių k.(gimtoji) IIa (2 gr.) kl. pamokose. Metodinėse grupėse mokytojai aptaria namų darbų krūvį, tačiau nėra susitarimų derinti namų darbų apimtį su kitais klasėje dirbančiais mokytojais.

Mokymosi kokybė vertinama gerai (3 lygis), išskyrus rodiklį „Mokėjimas mokytis“, kuris įvertintas patenkinamai (2 lygis). Apibendrintas mokymosi kokybės vertinimas pateiktas 4 lentelėje.

Mokymosi kokybės vertinimas (N=102)

4 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
15 pamokų	47 pamokos	39 pamokos	1 pamoka
14,70 proc.	46,08 proc.	38,24 proc.	0,98 proc.

Iš 4 lentelės duomenų matyti, kad labai gerą ir gerą mokinių mokymosi kokybę vertintojai stebėjo dalyje (60,78 proc.) pamokų. Mokymąsi geriausiai sekėsi organizuoti eksperto kvalifikacinę kategoriją turintiems mokytojams (vertinimo vidurkis – 3,33; žr. 3 pav.). Tinkamiau mokymasis organizuotas 1–4 kl. (vertinimo vidurkis – 2,77) ir 5–8 kl. (vertinimo vidurkis – 2,76) pakopose (žr. 4 pav.). Daugumoje šių pakopų pamokų mokiniai klausė mokytojo aiškinimo, įsitraukė į jiems siūlomą veiklą, gebėjo dirbti savarankiškai ir bendradarbiauti. Dauguma mokinių buvo pasiruošę pamokoms, pasitikėjo savo jėgomis, aktyviai mokėsi.

Mokymosi motyvacija tinkama (3 lygis). Mokinių motyvacija, aktyvumas pamokoje, gebėjimas savarankiškai atlikti užduotis kaip pamokos sėkmė vertintojų nurodytas 25 (24,51 proc.) pamokose, iš jų paminėtinos anglų k. 6a (1 ir 2 gr.), 8b (1 gr.), IIb (2 gr.) kl., dailės IV kl., dailės ir technologijų 2b kl., etikos 6ab, IIb kl., informacinių technologijų 5a, 6a kl., istorijos 6b, IIa kl., katalikų tikybos 5a kl., lietuvių k. (valstybinė) 4b, IIa kl., matematikos IIIA kl., technologijų 6b kl., vokiečių k. (gimtoji) 6a, Ib kl. pamokos. Daugumos mokinių aktyvumą ir norą dirbti vertintojai stebėjo tose pamokose, kuriose mokytojai organizavo prasmingą tinkamo lygio ugdomąją veiklą, pateikė įdomias užduotis, skatino mokinių aktyvumą. Pagal pateiktus mokyklos duomenis, 2013–2014 m. m. ir 2014–2015 m. m. daugiausiai be pateisinamos priežasties, pamokų praleido III–IV kl. mokiniai. Mokinių teigimu, tai buvo dėl prastai sudaryto (daug „langų“) mokinių tvarkaraščio, o 2015–2016 m. m. sudarytas geresnis tvarkaraštis, Mokytojų tarybos posėdyje numatytos prevencinės priemonės mokinių lankomumui gerinti. Išorinio vertinimo savaitę stebėtas geras (88,94 proc.) mokinių lankomumas.

Stebėtose pamokose dalis mokinių gebėjo mokytis savarankiškai ir atlikti jiems skirtas užduotis: patys pasirinko jų atlikimo būdą, formą, susirado reikiamos informacijos. Mokinių savarankiško darbo įgūdžiai, mokymo mokytis kompetencijos taikymas stebėtas anglų k. IIb (2 gr.) kl., biologijos IIb kl., dailės 6b kl., etikos Iab kl., lietuvių k. 6b (1 gr.), Ia kl., matematikos 2b kl., muzikos 2a kl., vokiečių (gimtoji) k. 2a, 5a, 7a, 7b (1 gr.), 8b, Ia (2 gr.) kl., informacinių technologijų 5a kl. pamokose. Daugumoje išorės vertinimo metu stebėtų pamokų fiksuotas labai geras mokinių individualus darbas (mokytojo skirtų užduočių atlikimas), bet mokiniams nesudarytos sąlygos rinktis užduoties atlikimo būdo, ieškoti reikiamos informacijos, tinkamai naudoti įvairiais šaltiniais. Retai skirtos užduotys aukštesniesiems mąstymo gebėjimams ugdyti: mokiniai nemokyti sisteminti, klasifikuoti, rengti grafines tvarkykles, netaikytas probleminis mokymas, kritinio mąstymo metodai. Išorinio vertinimo metu tik pavienėse pamokose (pvz., lietuvių k. spec. pratybose 1c kl., matematikos

4a kl.) stebėtas tinkamas mokinių gebėjimas įsivertinti mokymąsi ir mokymosi rezultatus, išsiaiškinti savo mokymosi sunkumus ir bandyti juos spręsti. Vertintojai daro išvadą, kad mokėjimas mokytis vertinamas patenkinamai (2 lygis) ir yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas. Jei mokiniams būtų skiriamos aukštesnio mąstymo gebėjimų reikalaujančios užduotys, leidžiama pasirinkti užduočių atlikimo būdą, savarankiškai susirasti reikiamos informacijos ir ja tinkamai naudotis, ugdomi gebėjimai vertinti savo mokymąsi, tikėtina, gerėtų individualūs mokymosi rezultatai, būtų kryptingiau ugdomos bendrosios mokinių kompetencijos.

Vertintojai pastebi, kad daugumos mokinių bendradarbiavimo mokantis įgūdžiai yra tinkami (3 lygis). 25,49 proc. stebėtų pamokų mokiniai gebėjo bendradarbiauti ir noriai dirbo įvairaus dydžio grupėse. Geras daugumos mokinių gebėjimas bendradarbiauti atliekant užduotis bei pagalba silpniesiems kaip pamokos sėkmė vertintojų nurodyta 11 (10,78 proc.) pamokų. Veiksmingi mokinių bendradarbiavimo atvejai dirbant grupėse ar porose stebėti anglų k. 4b (2 gr.), 6a (1 gr.), IIa, IIb (2 gr.) kl., matematikos 4a kl., dailės ir technologijų 2b kl., lietuvių k. 1c, 4b, 6a, IIb, IIIb A kl., technologijų Ia kl., vokiečių (gimtoji) k. 5a, 6a (1 gr.), 6a (2 gr.), IIa (2 gr.) kl., etikos 6ab kl., rusų k. IVB kl., šokio 1a kl. pamokose. Keliose pamokose (matematika 2a, 4a kl., anglų k. 6a kl., vokiečių (gimtoji) k. 4b (2 gr.), 6a (1 gr.) kl.) stebėtas tinkamas mokinių gebėjimas padėti vienas kitam, pasinaudota sudarytomis sąlygomis konsultuoti, mokyti klasės draugus. Paminėtieji gerosios patirties pavyzdžiai rodo, kad gimnazija turi vidinių resursų tobulinti veiklą šiuo aspektu organizuodama gerosios kolegų patirties sklaidą.

Mokymo ir mokymosi diferencijavimas vertinamas patenkinamai (2 lygis), išskyrus mokymosi poreikių nustatymą, kuris vertinamas gerai (3 lygis). Vizito metu paaiškėjo, kad mokymosi poreikiai nustatomi tinkamai: mokytojai stebi mokinių mokymąsi, Vaiko gerovės komisija tiria mokymosi poreikius, aptaria juos su tėvais, analizuoja Mokytojų tarybos posėdžiuose. Atsižvelgiant į individualius mokymosi poreikius mokiniams yra kuriama optimali ugdymosi aplinka, numatomos pedagoginės pagalbos formos, rengiamos ugdymo programos specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, tačiau mokymosi veiklos diferencijavimas pamokose nepakankamas.

Vienas iš 2015–2016 m. m. gimnazijos ugdymo veiklos prioritetų yra diferencijavimas ir individualizavimas. Ugdymo plane numatyta, kad vokiečių kalbos (gimtosios) nuo 2 klasės bei matematikos 8 ir I klasių mokiniai mokomi diferencijuotai pagal mokinių mokymosi lygį, gebėjimus ir pasiekimus dalijant klasę į grupes. Išanalizavę stebėtų pamokų protokolus vertintojai nustatė, kad tinkamas ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas fiksuotas ir priskirtas prie stipriųjų pamokos aspektų tik 14,7 proc. stebėtų pamokų. Veiksmingo turinio diferencijavimo atvejus vertintojai fiksavo rusų kalbos IVB kl., muzikos 2a kl., matematikos 4a kl., vokiečių k. 7a, 4b (2 gr.) kl., anglų kalbos 5b (2 gr.) kl. Namų darbų užduočių tinkamas individualizavimas stebėtas matematikos IIIA, lietuvių kalbos 6a klasėse. Tinkamai pasitelkti į pagalbą gabūs mokiniai žmogaus saugos pamokoje Ia klasėje. Tikslinga individuali pagalba konsultuojant mokinius teikta vokiečių kalbos (gimtosios) IIIA, 6a kl., dailės 6b kl., pailgintos dienos darbo grupės veikloje. 22,5 proc. stebėtų pamokų veiklos individualizavimas priskirtas prie tobulintinių pamokos aspektų. Likusioje dalyje t.y. 60,8 proc. pamokų ugdymo turinys, veiklos tempas dažniausiai visiems klasės mokiniams parinktas vienodas. Iš stebėtų pamokų, pokalbių su direktorės pavaduotoja, Metodinės tarybos nariais daroma išvada, kad gimnazijoje ugdymo diferencijavimui skiriamas nepakankamas dėmesys.

Vertinimas ugdant vertinamas patenkinamai (2 lygis), išskyrus veiklos rodiklį „Vertinimas kaip informavimas“, kuris įvertintas gerai (3 lygis).

Gimnazijoje yra sukurtas mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (patvirtintas 2015 m. direktoriaus įsakymu Nr.V1-90), mokytojai kabinetų stenduose yra pateikę dalyko vertinimo tvarkas. Dokumentuose aiškiai susitarta dėl vertinimo kriterijų, mokinio pažangos stebėjimo, fiksavimo, panaudojimo planuojant ir koreguojant ugdymą. Pokalbiuose su mokytojais minėta, kad mokytojai žino apie mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo susitarimus, tačiau tik dalis mokytojų

koreguoja ilgalaikius planus atsižvelgdami į mokinių pasiekimus ir daromą pažangą. Mokytojų teigimu, metodinėse grupėse jie susipažįsta ir aptaria standartizuotų testų rezultatus, į juos atsižvelgia planuodami veiklas. Dalis mokytojų (pradinių klasių, vokiečių k., geografijos, informacinių technologijų, anglų k., lietuvių k.) kaupia mokinių darbus, padeda formuoti asmeninės pažangos aplankus. Aplankuose kaupiami mokinių kontroliniai, savarankiški, individualių užduočių, testų darbai. Pradinių klasių ir kalbų mokytojai, dirbantys pradinėse klasėse, rašo komentarus apie mokinių pažangą. Gamtos mokslų grupės mokytojai yra sutarę mokinių kontrolinių darbų nekaupiti – jie gražinami mokiniams. Daugumoje (apie 70 proc.) stebėtų pamokų protokolų užfiksuota informacija rodo, kad mokytojai susiduria su kai kuriomis mokinių pasiekimų vertinimo problemomis, kurias apibendrintai galima suskirstyti į keletą grupių:

- pamokos uždavinyje neapibrėžti vertinimo kriterijai trukdė mokiniams objektyviai įsivertinti;
- daugelyje pamokų vyravęs neformalus formuojamasis vertinimas nesudarė galimybių išmatuoti daromą pažangą;
- vertinimo metu gauta informacija retai panaudota ugdymo procesui koreguoti ar tolesniam mokymui (-si) planuoti.

Tik pavienėse pamokose vertintojai užfiksavo mokytojo naudojimąsi diagnostinio vertinimo informacija (lietuvių k. 6a kl.), bandymą įvertinti bendrąsias kompetencijas (lietuvių k. 8b kl.), išmokimo stebėjimą, fiksuojant kiekvieno mokinio pažangą (vokiečių k. 8b kl., matematikos 3b kl.), motyvuojantį mokinius kaupiamojo vertinimo taikymą (informacinių technologijų 6a kl.), įvairius formuojamojo vertinimo būdus (anglų k. 6a kl.). Pokalbiuose mokiniai teigė, kad jiems yra aišku, už ką mokytojai rašo gerą ar blogą pažymį, tačiau vertintojai daugumoje pamokų fiksavo nepakankamai paveikų, nesisteningą vertinimą, dažniausiai apsiribota tik išmokimo stebėjimu, žodiniu skatinimu, vertintos pastangos. Pastarosiomis išvalgomis grindžiama išvada, kad vertinimas kaip pažinimas pamokose yra vienas tobulintinų gimnazijos veiklos aspektų. Mokytojai neturėtų apsiriboti nurodymais, ką mokiniai turi padaryti, o jiems reiktų paaiškinti, kaip mokymosi veikla padės jiems suprasti, įgyti patirties, ugdytis pasitikėjimą savimi, kaip jie galės pritaikyti įgytą žinojimą gyvenimiškose situacijose. Jei per pamoką mokiniams būtų teikiamos įvairios užduotys, kurių paskirtis – gauti informacijos apie tai, ką mokinys suvokė, išmoko, kokių gebėjimų įgijo, su kokiais mokymosi sunkumais susidūrė, tai paveikus formuojamojo vertinimo strategijų taikymas teiktų mokytojui konkrečios informacijos apie mokymąsi, stiprintų mokymosi motyvaciją ir sudarytų tinkamas prielaidas planuoti ir koreguoti mokymą, o mokiniams padėtų įsivertinti savo pasiekimus, galimybes, nusakyti savo mokymosi sunkumus. Gimnazija turi galimybių mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo problemas veiksmingai spręsti panaudodama vidinius resursus, t. y. remdamasi jau turima dalies mokytojų gerąja patirtimi.

Vertinimas kaip ugdymas yra vertinamas patenkinamai (2 lygis) Pokalbiuose su mokiniams, mokytojais minėta, kad mokymosi pažanga aptariama su klasės vadovais, o su mokytojais mokslo metų pradžioje aptariami vertinimo kriterijai. Gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše yra pateikti mokinių pasiekimų vertinimo metodai ir atsiskaitymo formos, dalykų vertinimo kriterijai, tačiau pamokose mokytojai retai aptarė kokrečius išmokimo vertinimo kriterijus, ne visada derino formaliojo ir neformaliojo vertinimo metodus. Vertinimo kaip ugdymo apibendrintas vertinimas pateiktas 5 lentelėje.

Vertinimo kaip ugdymo apibendrintas vertinimas (N=102)

5 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
7 pamokos	32 pamokos	59 pamokos	4 pamokos
6,86 proc.	31,37 proc.	57,84 proc.	3,92 proc.

Iš 5 lentelės duomenų matyti, kad 57,84 proc. stebėtų pamokų mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas įvertintas patenkinamai, nes šiose pamokose užfiksuota bent viena veiksmingo vertinimo forma, (dažniausiai neformalaus vertinimo – paskatinimo, padrašinimo). Dalyje stebėtų pamokų (vokiečių k. (gimtoji) 7a, 8b, 2b (1 gr.) kl., lietuvių k. 5b (2 gr.), 7b (2 gr.), 8b kl., kūno kultūros 8 kl., dailės 6b kl., matematikos IIIA kl. išorės vertintojai vertinimą nurodė kaip stiprųjį pamokos veiklos aspektą. Veiksmingo vertinimo požymių užfiksuota pradinė klasių pamokose. Dalyje pamokų (anglų k. 2b, 5b (2 gr.) kl., lietuvių k. (valstybinė) 6b (1 gr.), matematika 3b, IIIA kl., dailė-tecnologijos 2b kl., vokiečių k. (gimtoji) 1b kl., biologija IIB kl., kūno kultūra 7b kl.) dominavo kiekvieno mokinio išmokymo stebėseną. Aiškūs vertinimo kriterijai fiksuoti matematikos IVA kl., vokiečių k. (gimtoji) 2b (1gr.), 7a kl. pamokose, mokiniai mokytis įsivertinti vokiečių k. (gimtoji) 1b kl., lietuvių k. (valstybinė) 8b kl. pamokose. Vyresniųjų klasių pamokose dalis mokytojų apibendrinami pamokas aptarė temą bei mokinių veiklas, bet neakcentavo individualios kiekvieno mokinio ar grupės pažangos, neorganizavo pačių mokinių savęs vertinimo, refleksijos. Prie nesuprastų ar neišmuktų dalykų grįžta labai retai, išskyrus matematikos 5b, IIIA kl. pamokas.

Vertinimas kaip informavimas vertinamas gerai (3 lygis). Pokalbiuose mokytojai, mokiniai nurodė, kad informacija apie vertinimą, mokymosi pažangą, lankomumo pokyčius yra pateikiama mokyklos elektroniniame dienyne www.tamo.lt, o bendra informacija apie ugdymo proceso organizavimą, pokyčius – gimnazijos tinklalapyje. Mokytojai teigė, kad klasių vadovai, dalykų mokytojai apie mokymąsi, pamokų lankomumą tėvus informuoja klasių ir visuotiniuose tėvų susirinkimuose, individualių pokalbių metu, per atvirų durų dienas. Vaiko gerovės komisija po kiekvieno trimestro/pusmečio aptaria ne tik kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio, bet ir mokymosi sunkumų turinčių mokinių pažangą ir pasiekimus, išskylančias ugdymo (-si) problemas, jei reikia, kviečia tėvus pokalbio. Dauguma tėvų noriai atvyksta į organizuojamus specialiųjų ugdymo poreikių turinčių mokinių tėvų susirinkimus, nevengia individualių kvietimų atvykti aptarti vaiko ugdymosi rezultatų. Vertintojai fiksavo elektroniniame dienyne mokytojų teikiama informaciją tėvams: rašomos padėkos už darbą pamokoje, fiksuojami komentarai apie įvertinimus, namų darbus. Klasės vadovai dienyne informuoja apie tėvų susirinkimus, mokinių pasiekimus. Pokalbyje su tėvų komitetu minėta, kad gaunama informaciją apie vaiką tėvus tenkina.

3. PASIEKIMAI

Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazijos pasiekimai vertinami gerai (3 lygis) išskyrus rodiklį „Kiti pasiekimai“, kuris įvertintas labai gerai (4 lygis).

„Mokyklos pažanga“ įvertinta kaip tinkama (3 lygis), „Atskirų mokinių pažanga yra priimtina (2 lygis). Iš pokalbių su Metodine taryba, pavaduotojomis ugdymui, mokytojais, remiantis gimnazijos dokumentų analize nustatyta, kad gimnazijos Mokytojų tarybos posėdyje aptariama trimestrų/pusmečių, metinių pasiekimų lyginamoji analizė, standartizuotų testų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP) ir brandos egzaminų rezultatai. Klasių vadovai pasiekimus aptaria su auklėtiniais per klasės valandėles, dalykų mokytojai ir klasių vadovai mokinių pasiekimus ir pažangą aptaria su tėvais per tėvų dienas bei tėvų susirinkimus. Pradinio ugdymo mokytojai tikslingai kaupia vertinimo informaciją ir fiksuoja kiekvieno mokinio asmeninę pažangą individualiuose sektuvuose. Kai kurie dalykų (chemijos, informacinių technologijų, anglų k., lietuvių k., fizikos, biologijos, matematikos) mokytojai fiksuoja informaciją apie mokinių pažangą savo užrašuose, skaitmeninėse laikmenose, kaupia mokinių įsivertinimo duomenis, kontrolinius, rašomuosius ir kitus darbus. Vertintojai pastebi, kad daugeliu atvejų kiekvieno mokinio daromą pažangą analizuoja, aptaria su mokiniais klasių vadovai, dalykų mokytojai, tačiau suvestinių, diagramų ar kitų faktų, patvirtinančių šios analizės periodiškumą, tikslingumą, rezultatų panaudojimą pažangos planavimui, mokymo (-si) koregavimui nenustatyta. Pavieniais atvejais klasių vadovai (pvz., 6a kl.) stebi ir pristato tėvams bei

mokiniam individualius pasiekimų pokyčius. V GK skiria dėmesį mokiniams, turintiems nepatenkinamų trimestro/pusmečio įvertinimų – jų pažangai stebėti sudaromas individualus pasiekimų gerinimo planas. 4 ir 8 klasių mokiniai nuo 2014 m. mokymosi pasiekimus patitkina nacionalinio egzaminų centro parengtais standartizuotais testais (toliau – ST). ST rezultatai yra kaupiami, pristatomi Mokytojų tarybos posėdyje, tačiau Metodinėje taryboje ar metodinėse grupėse kiekvieno mokinio pažanga nėra analizuojama, vertinimo informacija nenaudojama tolimesniam mokymui (-si) planuoti, ST vertinimo rezultatai nėra lyginami su atitinkamų mokomųjų dalykų pasiekimais. Darytina išvada, kad gimnazija neišnaudoja ST teikiamų galimybių mokymui (-si) koreguoti ir didesnei pažangai siekti, kas būtų itin aktualu 5, I klasėse dirbsiantiems mokytojams – sudarytų galimybes remiantis patikimais duomenimis pažinti mokinių individualius pasiekimus ir kryptingai planuoti jų pažangą. 5 klasės mokiniams, dalyvavusiems ST, 2015 m. gimnazija planuoja vykdyti tų pačių mokomųjų dalykų diagnostinius tyrimus. Gimnazija rūpinasi asmenybės ir socialinės raidos pažanga: dauguma mokinių ugdomi vertybines nuostatas, jiems sudaromos sąlygos siekti pažangos pagal savo gebėjimus, savirealizacijos reikmes padeda tenkinti dalyvavimas šalies ir tarptautiniuose projektuose, neformaliojo švietimo veikloje, įvairiuose konkursuose.

Mokytojai pažįsta savo mokinius ir žino jų gebėjimus, tačiau retai akcentuoja ir fiksuoja jų daromą pažangą pamokoje. Kai kuriose (34,31 proc.) stebėtose pamokose (informacinių technologijų 6a kl., rusų k. IVB kl., vokiečių (gimtoji) k. 1b kl., 5a kl., matematikos 4a kl., lietuvių k. 6a kl., II b kl., lietuvių k. spec. pratybos 1c kl., technologijų Ia kl., dailės ir technologijų 4a kl.) su mokiniais iš dalies aptarti mokymosi pasiekimai, siejant su atskirų mokinių pažanga, skatintas įsivertinimas, tačiau daugumoje pamokų mokytojai per mažai dėmesio skyrė asmeninei mokinių pažangai aptarti ir fiksuoti.

Analizuojant pamokų vertinimo duomenis nustatyta, kad pasiekimų vertinimas yra vienas iš žemiausiai vertintų (vertinimo vidurkis 2,22) pamokos organizavimo aspektų (žr. 6 lentelę).

Pasiekimų stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=102)

6 lentelė

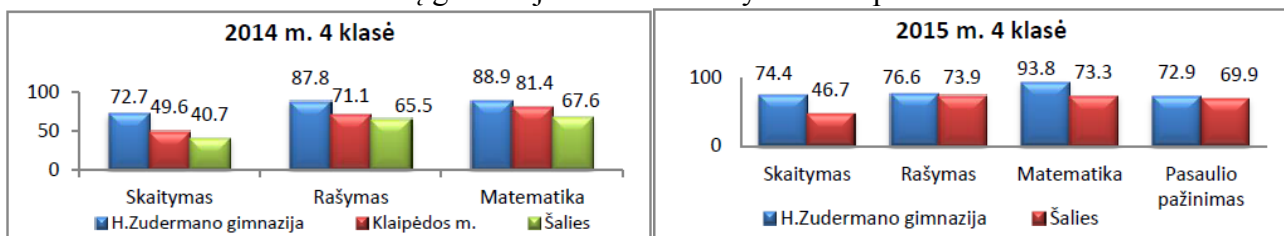
Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
7 pamokos	18 pamokų	67 pamokos	10 pamokų
6,86 proc.	17,65 proc.	65,69 proc.	9,80 proc.

Stebėtų pamokų protokolų analizė leidžia daryti išvadą, kad tik 24,50 proc. pamokų skirtas tinkamas dėmesys pamokos pasiekimams apibendrinti, jų aptarimui. Daugeliu atvejų mokinių mokymosi pažanga ir pasiekimai pamokose liko nepamatuoti, mokymosi sėkmės aptarimas nesietas su pamokos uždaviniu, taikytos nepakankamai veiksmingos pasiekimų vertinimo formos. Dažnai mokymosi pasiekimus apibendrino patys mokytojai, įtraukdami pavienius mokinius, o kiekvieno mokinio daroma pažanga lyginant su jo ankstesniais pasiekimais stebėta neveiksmingai. Dalyje pamokų (vokiečių k. (gimtoji) 1a kl., 5a kl., 6a (1 gr.) kl., 7a kl., IIa (2 gr.); lietuvių (valstybinė) k. 6a (2 gr.), 7b (2 gr.), IIB kl.; lietuvių k. spec. pratybų 1c kl., matematikos 1a, 3b, 4a, IIIA kl., etikos 6ab kl., anglų k. 6a, IIB (2 gr) kl., rusų k. IVB kl., informacinių technologijų 5a (1gr.), 6a (1gr.), geografijos IIa, IIIA kl., chemijos IVA kl., technologijų Ia, IIB kl., kūno kultūros 7b kl.) skatinta individuali pažanga, aptarta, kaip mokiniai suprato pamoką, ko išmoko, pasiekimai sieti su išsikeltu uždaviniu.

Pagal Klaipėdos miesto ST rezultatus 2014 m. apie 60 proc. 4 kl. bei apie 85 proc. 8 kl. gimnazijos mokinių gavo teigiamą gimnazijos pridėtinę vertę (kaip atskaitos taškas imamas šalies pridėtinės vertės vidurkis), tai turi teigiamos įtakos mokinių mokymosi pasiekimams nepriklausomai nuo jų socialinio ekonominio statuso. Jei mokytojai skirtų daugiau dėmesio individualiai mokinio pažangai pamatuoti ir aptarti, išnaudotų standartizuotų testų vertinimo rezultatus tikslingam mokymui (-si) planuoti, tikėtina, kryptinga mokymo (-si) veikla darytų teigiamos įtakos siekiant pažangos, būtų geriau ugdomos kiekvieno mokinio bendrosios kompetencijos, gerėtų pasiekimai.

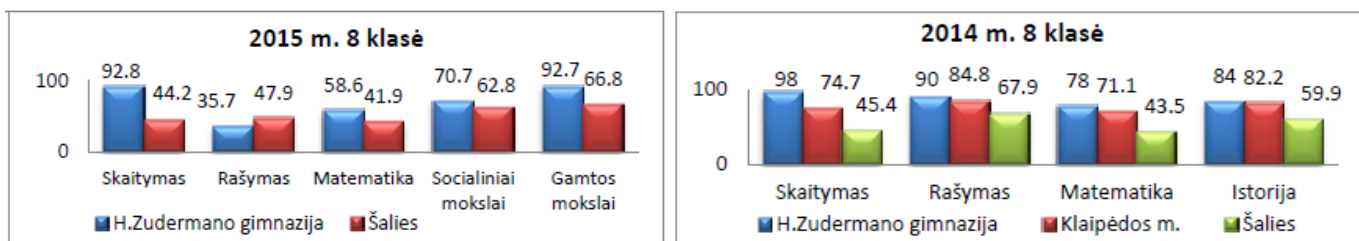
Mokymosi pasiekimai gimnazijoje yra geri (3 lygis). Iš pokalbių su direktoriaus pavaduotojomis ir išanalizavę mokyklos pateiktą dokumentaciją vertintojai nustatė, kad gimnazijoje atliekama mokinių mokymosi rezultatų analizė: fiksuojami pasiekimai pagal klases, lyginami PUPP, brandos egzaminų rezultatai ir dalykų metiniai įvertinimai. Analizė atliekama periodiškai, mokinių mokymosi rezultatai ir pažangumo kaita aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose, tačiau rezultatų panaudojimas mokinių pažangos planavimui dar nėra pakankamai veiksmingas. Dauguma gimnazijos mokinių pasiekia aukštesnįjį, pagrindinį arba patenkinamą pasiekimų lygį, tačiau pavieniai mokiniai patiria mokymosi nesėkmių (2014–2015 m. m. 2 mokiniai palikti kartoti kurso, 2014 m. vienas mokinys neišlaikė istorijos, vienas – chemijos VBE), 2014 m., 2015 m. žemi kai kurių mokomųjų dalykų brandos egzaminų įvertinimai.

Beveik visi 4 ir 8 klasių gimnazijos mokiniai dalyvavo ST patikrinimuose.

5 pav. ST mokinių, pasiekusių pagrindinį ir aukštesnįjį lygmenį, procentas 2014 m. 4 klasė (max.= 100)

6 pav. ST mokinių, pasiekusių pagrindinį ir aukštesnįjį lygmenį, procentas 2015 m. 4 klasė (max.= 100)

8 pav. ST mokinių, pasiekusių pagrindinį ir aukštesnįjį lygmenį, procentas 2015 m. 4 klasė (max.= 100)

7 pav. ST mokinių, pasiekusių pagrindinį ir aukštesnįjį lygmenį, procentas 2014 m. 4 klasė (max.= 100)

Sėkmingiausiai 4 kl. mokiniams sekėsi 2014 m. rašymas, 2015 m. matematika, 8 kl. mokiniams 2014 m. skaitymas, 2015 m. skaitymas ir gamtos mokslai. Gimnazijos mokinių, pasiekusių pagrindinį ir aukštesnįjį lygį, skaičius viršija Klaipėdos m. ir šalies, išskyrus 2015 m. 8 kl. rašymą.

Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazijos mokinių PUPP rezultatai pateikti 7 lentelėje.

Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatai

7 lentelė

Metai/dalyvavusių mokinių skaičius	Pasiekimų lygis	Vokiečių (gimtoji) k.	Lietuvių (valstybinė) k.	Matematika
2013–2014 m. m.	Aukštesnysis	14,9 proc.	70,21 proc.	12,77 proc.
Mokinių sk. – 47	Pagrindinis	65,96 proc.	29,79 proc.	48,94 proc.
	Patenkinamas	19,14 proc.	0 proc.	31,91 proc.
	Nepatenkinamas	0 proc.	0 proc.	6,38 proc.
2014–2015 m. m.	Aukštesnysis	26,53 proc.	83,67 proc.	34,69 proc.
Mokinių sk. – 49	Pagrindinis	55,10 proc.	16,33 proc.	36,73 proc.
	Patenkinamas	18,37 proc.	0 proc.	22,45 proc.
	Nepatenkinamas	0 proc.	0 proc.	6,12 proc.

Iš 7 lentelės duomenų matyti, kad PUPP lietuvių (valstybinės) kalbos aukštesnįjį arba pagrindinį lygį pasiekė visi (100 proc.) mokiniai, vokiečių (gimtosios) k. – dauguma (2014 m. – 88,6 proc., 2015 m. – 81,63 proc.), o matematikos - dalis (2014 m. – 61,71 proc., 2015 m. – 71,42 proc.) mokinių.

2014–2015 m. m. 41 abiturientas pasirinko laikyti 148 valstybinius brandos egzaminus (toliau – VBE) ir 4 – mokyklinius egzaminus. 7 (4,7 proc.) darbai buvo įvertinti 100 balų, 86–99 – 11,5 proc. darbų, 36–85 – 58,8 proc., 16–35 – 25 proc. darbų. Laikytų VBE įvertinimų vidurkiai: anglų kalba – 76,9; vokiečių k. – 68,8, istorija – 62,0, lietuvių (valstybinė) k. – 44,3, matematika – 52,7, biologija – 51,7, chemija – 27,5, fizika – 29,6, geografija – 52,0, informacinės technologijos – 44,0. Anglų k., geografijos, istorijos, biologijos, matematikos, lietuvių k. ir literatūros rezultatai šiek tiek viršija šalies vidurkį. Fizikos, chemijos, informacinių technologijų rezultatų vidurkis nesiekia šalies vidurkio. Tarptautiniai vokiečių kalbos II laipsnio diplomai įteikti 11 abiturientų, I laipsnio diplomai – 34 I gimnazijos klasės mokiniams.

2013–2014 m. m. 40 abiturientų pasirinko laikyti 143 VBE ir 4 mokyklinius egzaminus. 86–99 įvertinta 9,8 proc., 36–85 įvertinti 50,3 proc. darbų, 16–35 įvertinta 27,9 proc. darbų, 1–15, neišlaikė -12 proc. (istorijos ir chemijos). Laikytų VBE įvertinimų vidurkiai: anglų (užsienio) kalba – 64,2; vokiečių k. – 64,9, istorija – 37,8, lietuvių (valstybinė) k. – 54,9, matematika – 47,0, biologija – 39,8, chemija – 54,0, fizika – 41,4, geografija – 52,2, informacinės technologijos – 39,5. Lietuvių k., anglų k., geografijos, matematikos siekia arba šiek tiek viršija šalies, Klaipėdos m. brandos egzaminų rezultatų vidurkį. VBE dalykų rezultatų vidurkis yra vidutiniškas. Tarptautiniai vokiečių kalbos II laipsnio diplomai įteikti 12 abiturientų.

Gimnazijos mokinių kiti pasiekimai yra išskirtiniai (4 lygis). Mokiniai skatinami dalyvauti tarptautiniuose, šalies, regioniniuose konkursuose, olimpiadose, varžybose, projektinėje veikloje. Gimnazija didžiuojasi savo mokiniais, kurie tradiciškai dalyvauja ir užima prizines vietas tarptautiniuose, šalies, apskrities konkursuose: tarptautinėje vokiečių kalbos Baltijos šalių mokinių olimpiadoje laimėta II vieta, konkurse „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija“ – I vieta, III respublikiniame jaunųjų populiariosios dainos kūrėjų konkurse „Atrask save“ – I vieta, Lietuvos mokinių vokiečių kalbos olimpiadoje (11 kl.) iškovota III vieta, Lietuvos mokinių meninio skaitymo (5–12 kl.) ir regioniniame tarptautinių jaunimo debatų vokiečių kalba konkursuose užimtos II ir III vietos, Kalbų kengūros konkurso dalyvis tapo lyderių turo nugalėtoju. Gimnazijos mokiniai tapo Klaipėdos regioninio meninio skaitymo vokiečių kalba konkurso „Žiema“ laureatais, 8 klasių intelektualinio turnyro „IT intelektas“ nugalėtojais, įvairiais padėkos raštais, diplomais apdovanoti už pranešimus respublikinėje konferencijoje „Augu sveikas ir saugus“, „Tolerantiška mokykla – saugi visuomenė“. 2015 m. laimėtos II ir III vietos tarptautinėse kantri ir linijinių šokių varžybose. Mokiniai dalyvauja ir laimi prizines vietas įvairiuose miesto konkursuose, dalykų (biologijos, fizikos, muzikos, lietuvių k., anglų k., vokiečių k., istorijos ir kt.) olimpiadose, sporto (tinklinio, krepšinio, futbolo, kvadrato, kroso ir kt.) varžybose. 2013–2014 m. m. gimnazijos mokiniai gavo 11 diplomų, 2014–2015 m. m. – 30 (žiūr. 1 priedą). Mokiniais sudarytos sąlygos dalyvauti įvairiose socialinėse veiklose: lankomasi Klaipėdos m. ir Viliaus Gaigalaičio (Laugalių pensionatas) globos namuose, savanoriaujama (dalyvaujama akcijoje „Maisto bankas“, 2 mokinės yra organizacijos „Jaunieji maltiečiai“ narės). Itin sėkmingai gimnazijoje vykdoma projektinė veikla: mokiniai dalyvavo 16 tarptautinių projektų. Vertintojai konstatuoja, kad labai geri neakademiniai mokinių pasiekimai ir laimėjimai sudaro galimybes mokinių savirealizacijos poreikiams tenkinti, padeda ugdytis socialinę, pažintinę, komunikavo kompetencijas, daro įtakos mokinių ugdymo (-si) kokybei.

Mokinių tolesnio mokymosi sėkmė tinkama (3 lygis). Išanalizavus gimnazijos pateiktus dokumentus, iš pokalbių su direktoriaus pavaduotoja ugdymui, socialine pedagoge, nustatyta, kad beveik visi mokiniai, baigę pradinio ir pagrindinio ugdymo programą, tęsia mokslą gimnazijoje. Dalis

(2014 m. – 47,5 proc. 2015 m. – 36,6 proc.) abiturientų, baigusią vidurinio ugdymo programą, įstoja į universitetus ir kolegijas Lietuvoje, užsienyje. Gimnazija intensyviai bendradarbiauja su Lietuvos aukštąja jūreivystės mokykla, todėl kai kurie abiturientai renkasi šią mokyklą. Gimnazija palaiko ryšius, bendrauja su mokyklą baigusiais abiturientais – kviečiasi juos į Karjeros dienas, Karjeros savaites, renka iškarpas iš spaudos apie jų mokymosi sėkmę. Vertintojai pastebi, kad sėkmingas tolimesnis mokymasis sietinas su kryptingai vykdomu mokinių profesiniu informavimu.

4. PAGALBA MOKINIUI

Pagalba mokiniui Klaipėdos H. Zudermano gimnazijoje vertinama gerai (3 lygis). Rūpinimasis mokiniiais ir Bendroji rūpinimosi mokiniiais politika įvertinta labai gerai (4 lygis).

Gimnazijoje yra aiški mokinių informavimo apie pagalbą mokiniams ir jų apsaugą nuo prievartos, nusikalstamumo ir žalingų įpročių sistema. Pokalbiuose su mokinių atstovais minėta, kad mokyklos direktorė, mokytojai, darbuotojai skiria nuolatinį dėmesys mokinių psichologiniam saugumui. Tai suteikia pasitikėjimo ir mokiniai, esant reikalui, pagalbos kreipiasi į klasės vadovus, psichologę. Gimnazijoje bendradarbiaudamos dirba pagalbos mokiniui specialistų komanda ir Vaiko gerovės komisija, kurios nariai pasidalinę funkcijomis. Spec. pedagogė, psichologė, soc. pedagogė bendradarbiauja su dalykų mokytojais, klasių vadovais, tėvais, teikia efektyvią pagalbą, sudarant ugdymo programas, konsultuoja mokytojus, tėvus. Psichologė veda 8-ų klasių mokiniams grupės užsiėmimus „Tiltai“, konsultuoja mokinius individualiai dėl bendravimo pokyčių, mokymosi sunkumų. Per metus atlieka 5 tyrimus mokinių adaptacijos, klasių mikroklimato ir kitus, kurių rezultatus pristato mokytojų ir tėvų susirinkimuose. Gimnazijoje sėkmingai vykdoma 5–7 klasių mokiniams prevencinė Lions Quest programa „Pauglystės kryžkelės“, o 2015–2016 m. m. pradinių klasių mokytojai įgyvendina vaikų socialinių ir emocijų gebėjimų ugdymo programą „Obuolio draugai“. Mokyklos 1 aukšto koridoriuje, matomoje vietoje, įrengti stendai, kuriuose skelbiama informacija apie teikiamą socialinę, psichologinę pagalbą, prevencinę veiklą.

Gimnazijoje mokinių socialinė raida įvertinta labai gerai (4 lygis). Ugdymo įstaigoje sukurta saugi aplinka (įrengtos vaizdo kameros, budintis registruoja atvykstančius svečius). Gimnazijoje sudaromos sąlygos mokinių savivaldai. Mokinių parlamentas organizuoja prevencinius renginius, savivaldos dienas, inicijuoja akcijas. Mokiniai aiškiai nurodė, kad gimnazijoje su jais tariamasi, yra sąlygos saviraiškai ir savarankiškumui reikštis: mokiniai aktyvūs gimnazijos gyvenimo dalyviai, galintys daryti poveikį įstaigos veiklai. Mokiniai išskyrė unikalią galimybę bendrauti su įvairiais socialiniais partneriais iš Vokietijos gimnazijoje ir dalyvauti tarptautinių mainų programose, tobulinti komunikavimo užsienio kalba kompetencijas. Mokiniai jaučiasi esą lygiateisiai mokyklos bendruomenės nariai, su kuriais tariamasi ir atsižvelgiama į jų išsakytus pasiūlymus: mokinių iniciatyva koridoriuose įrengtos jaukios poilsio zonos, atnaujinta aktų salės elektros instaliacija ir renginių įgarsinimo įranga. Gimnazijoje sukurta mokinių skatinimo sistema. Kasmet renkama geriausia metų klasė. Laimėtojai skiriama edukacinė kelionė. Mokiniai išskyrė šio skatinimo privalumą – visų mokinių bendruomeniškumo ir draugiškumo stiprinimas. Šios gimnazijos mokiniai jaučiasi esą saugūs, aktyvūs ir lygiateisiai bendruomenės nariai. Vertintojų komanda daro išvadą, kad Hermano Zudermano gimnazijoje rūpinimasis mokiniiais yra šios ugdymo įstaigos stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

Pedagoginė, psichologinė ir socialinė pagalba gimnazijoje yra tinkama (3 lygis).

Pagalba mokantis pakankamai lanksti. Gimnazijoje išnaudojamos Bendrųjų ugdymo planų galimybės organizuoti trumpalaikes ir ilgalaikes, individualias ar grupines konsultacijas mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų ar ilgesnį laiką nelankiusiems mokyklos, taip pat itin gabiems mokiniams, kurie ruošiasi olimpiadoms, konkursams, teikiama įvairi akademinų dalykų modulių pasiūla. Gimnazijoje sudarytos sąlygos ruošti namų darbus skaitykloje, pradinių klasių mokiniams – pailgintos darbo dienos grupėje. Pokalbių metu mokiniai teigė, kad žino apie mokykloje vykstančias

konsultacijas, visuomet gali klausti mokytojų, mokytojai konsultuoja, pagalbą teikia ne tik konsultacijų, bet ir pertraukų metu, po pamokų. Mokyklos psichologė 2013 m. atliko tyrimą „Mokomųjų dalykų konsultacijų paklausa ir poreikis 9–12 kl.“. Daugiausia mokinių (58 proc.) žinojo apie mokykloje vykstančias matematikos, 18 proc. apie chemijos dalykų konsultacijas. Vertinimo metu analizuojant dokumentus buvo matyti, kad rugsėjo mėn. vyko trumpalaikės istorijos, lietuvių kalbos konsultacijos. Teigiamus mokymosi palaikymo, atskirų mokinių konsultavimo atvejus vertintojai fiksavo 48, 62 proc. pamokų (matematikos IVA, IVB, 5b kl., kūno kultūros 7b kl., vokiečių kalbos (gimtosios) 1a, 6a, 7a kl.). Iš pokalbių, pateiktos informacijos matyti, kad pagalbos mokiniui veiksmingumas aptariamas VGK, Mokytojų tarybos posėdžiuose. Apibendrinami pedagoginės pagalbos teikimo kokybės vertinimą išorės vertintojai pastebi, kad mokiniai darytų didesnę pažangą pamokoje, jei didesnis dėmesys būtų skiriamas užduočių individualizavimui ir diferencijavimui gabiams ir mokymosi sunkumų turintiems mokiniams.

Psichologinės pagalbos teikimas gimnazijoje yra tinkamas. Gimnazijoje psichologė dirba nepilnu krūviu (0,5 etato), tačiau jos vykdoma veikla yra pakankamai kryptinga. Gimnazijos bendruomenei teikiama visapusiška pagalba – individualus ir grupinis mokinių konsultavimas (socialinių įgūdžių programa „Tiltai“), elgesio korekcija, tėvų ir mokytojų švietimas bei konsultavimas. Klasių vadovai į psichologę dažniausiai kreipiasi pagalbos dėl mokinių tarpusavio bendravimo problemų, dėl bendravimo su tėvais, mokytojai – dėl mokinių motyvacijos, tėvai – dėl vaikų elgesio problemų. Psichologė yra atlikusi tyrimus „Pirmos klasės mokinių adaptacija mokykloje“, „Penktos klasės mokinių adaptacija dalykinėje sistemoje“, „Kolektyvo mikroklimato tyrimas“, „Mokinių mokymosi stiliai“, „7–12 klasių mokinių vertinimo ir įsivertinimo supratimas tikslųjų ir gamtos mokslų pamokose“, sociometrinį tyrimą 7 klasėse bei pateikė mokytojams rekomendacijas (pvz. kaip dirbti su skirtingų mokymosi stilių vaikais, į ką atkreipti dėmesį organizuojant konsultacijas mokykloje). Vykdamą prevencinę veiklą gimnazijoje rekomenduojama baigti spręsti lankomumo problemas, pavienių mokinių vėlavimo į pamokas klausimą, pagalvoti apie išskirtines, gimnazijos bendruomenei svarbias veiklas.

Socialinė pagalba lanksti. Mokykla gerai žino savo mokinių gyvenimo socialinį kontekstą. Socialinė pedagogė glaudžiai bendradarbiauja su klasių vadovais, mokytojais, administracija, tėvais. Ji dalyvauja Vaiko gerovės komisijos veikloje, ieško būdų sprendžiant mokinių lankomumo problemas – gimnazijoje sukurta ir pakankamai efektyviai taikoma mokinių lankomumo kontrolės tvarka. Iš pokalbių su Mokinių parlamento nariais paaiškėjo, kad jie kartu su socialine pedagoge daug dėmesio mokykloje skiria prevenciniams renginiams – „Nerūkymo diena“, „Protų mūšiui“, skirtam pasaulinei kovos su AIDS dienai paminėti, Tolerancijos diena. Klaipėdos universitete vykusioje mokslinėje mokinių konferencijoje „Tolerantiška mokykla – saugi visuomenė“ gimnazijos mokiniai laimėjo moksliausio bei išraiškiausio pranešimų nominacijas. Akcijos „Savaitė be patyčių“ renginiai akcentuojami kaip „Draugystės savaitė“. Ieškant įvairesnių ir paveikesnių darbo metodų iš veiklų klasėse buvo persikelta į mokyklos erdves: gimnazijos „Forumo“ teatro nariai vaidino mokyklos foje, pradinių klasių korpuse, vyko stalo žaidimų popietės. Organizuojant prevencinius renginius į pagalbą pasitelkiami vyresniųjų klasių mokiniai – jie veda užsiėmimus jaunesniesiems mokiniams (pvz., „Internetinės patyčios“). Socialiniai ir emociniai mokinių įgūdžiai pakankamai kryptingai lavinami 5–7 klasių mokiniams vedamose klasių valandėlėse pagal Lions Quest „Paauglystės kryžkelių“ programą. Vykdamą švietėjišką mokinių veiklą paveikia bendradarbiaujama su Klaipėdos Visuomenės sveikatos biuru. Socialinės mokinių problemos sprendžiamos bendradarbiaujant su Klaipėdos Vaikų teisių apsaugos tarnyba, Šeimos ir vaiko gerovės centru.

Specialiųjų mokymosi poreikių tenkinimas ir gabių vaikų ugdymas vertinamas patenkinamai (2 lygis), išskyrus rodiklį „Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas“, kuris vertinamas gerai (3 lygis).

Specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams pagalbą teikia specialioji pedagogė ir logopedė, socialinė pedagogė, psichologė. Gimnazija pakankamai kryptingai žiūri į specialiųjų poreikių mokinių

ugdymą. Vaiko gerovės komisija po kiekvieno trimestro (pusmečio) aptaria kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio mokymosi sunkumus, pažangą ir pasiekimus, išskylančias ugdymo(si) problemas. Mokinių, turinčių 3 ir daugiau nepatenkinamus įvertinimus trimestre (pusmetyje), tėvai ir pats mokinys kviečiami į vaiko gerovės komisijos posėdžius. Pagalbos mokiniui specialistės dirba atskiruose kabinetuose, aprūpintuose reikalingomis mokymo priemonėmis, vadovėliais. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių (2014-2015 m. m. ugdomi 98 specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, iš jų 74, kuriems reikalinga tik logopedo pagalba) pažanga stebima po kiekvieno trimestro ar pusmečio, lyginant jų mokymosi rezultatus su prieš tai buvusiais pasiekimais. Skatinamas specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių dalyvavimas konkursuose: specialiosios pedagogės ir logopedės iniciatyva organizuotas renginys miesto mokyklų specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams „Ar vingri kalbos gaida?“, kartu su Klaipėdos krašto Kazimierų bendrija organizuotas piešinių konkursas „Tu gali“, specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai dalyvavo Klaipėdos miesto PPT organizuotoje piešinių ir darbėlių parodoje „Pavasario džiaugsmas“ ir kt. Pokalbiuose su pagalbos mokiniui specialistais minėta, kad nors mokytojai ir konsultuojami, bet dalykų pamokose pasigendama didesnio dėmesio specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių įtraukimui į bendrą mokymąsi klasėje.

Gabių vaikų ugdymas vertinamas patenkinamai (2 lygis), šią veiklą verta tobulinti. Gimnazijoje pasirenkamųjų dalykų bei neformaliojo ugdymo pasiūla iš dalies leidžia tenkinti įvairių mokinių poreikius. Atskiriems dalykams gabūs mokiniai nukreipiami į Klaipėdos miesto moksleivių saviraiškos centrą. Gabieji mokiniai skatinami dalyvauti gimnazijos, miesto olimpiadose, šalies, tarptautiniuose konkursuose. Gimnazijos ugdymo plane numatytas nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. srautinis 8 ir I gimnazinių klasių mokinių matematikos mokymas. Numatyta, kad mokiniai šio dalyko mokysis atskirose grupėse, atsižvelgiant į jų gebėjimus. Šiose pamokose pagal gabių mokinių poreikius pritaikomas ugdymo turinys, veiklos, padedančios mokiniams siekti aukštesnio lygmens. Vokiečių kalbos pamokose (nuo 2 kl.) mokiniai taip pat skirstomi į grupes pagal gebėjimus. Stebėtų pamokų metu ugdomoji veikla gabiems mokiniams daugumoje pamokų (apie 70 proc.) nebuvo individualizuojama ir diferencijuojama. Stebėtose pamokose užfiksuoti tik pavieniai atvejai, kai skiriamas didesnis dėmesys, sukuriama palankios sąlygos gabiems mokiniams atsiskleisti šių mokinių pagalbos panaudojimas (matematikos 4a kl., lietuvių k. 6a kl.). Verta atkreipti dėmesį, kad 30 proc. stebėtų pamokų mokytojai, aiškindami naują medžiagą ar skirdami namų darbus, parinkdavo visai klasei vienodas užduotis. Vertintojai daro išvadą, kad gabių mokinių ugdymas pamokose yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Jei formuodami ugdymo turinį pamokoje mokytojai atsižvelgtų į mokinių mokymosi stilius, gebėjimus bei skirtingą pasiekimų lygį, numatytų papildomas veiklas, individualias užduotis, įvairesnius mokymo (-si) būdus, tikėtina, tai suteiktų galimybių gabiems mokiniams atsiskleisti, realizuoti savo gebėjimus ir daryti jų galimybes atitinkančią pažangą.

Pagalba planuojant karjerą yra veiksminga (4 lygis). Pagalba renkantis mokymosi kryptį gimnazijoje vykdoma kryptingai, ją bendradarbiaudamos tarpusavyje puikiai teikia direktorės pavaduotoja ugdymui (I–IV gimnazijų klasės), gimnazijos psichologė, ugdymo karjerai specialistė. Mokiniai laiku ir išsamiai informuojami apie individualias mokomųjų dalykų pasirinkimo galimybes. II gimnazijos klasių mokiniai turi segtuvus, kuriuose yra individualus mokinio ugdymosi planas, karjeros planas, nuorodų, kur ieškoti informacijos ugdymo karjerai klausimais, lapas. Vedamas klasių valandėlių ciklas, kurio metu gimnazistai konsultuojami, kaip sąmoningai ir atsakingai užsipildyti karjeros planą; direktorės pavaduotoja supažindina mokinius su vidurinio ugdymo programos aprašu; psichologė atlieka profesinio tinkamumo testus. Dėl dalykų kurso (A ar B) pasirinkimo mokiniai individualiai konsultuojasi su jiems dėstančiais mokytojais. Prie karjeros plano aptarimo, užpildyto II gimnazijos klasėje, ugdymo karjerai specialistė sugrįžta IV gimnazijos klasėje: stebimi mokinių pasirinkimų pokyčiai, analizuojamos jų priežastys. Tėvų susirinkimo metu pristatomas vidurinio ugdymo programos aprašas, mokinių pasirinkimo galimybės gimnazijoje.

Mokiniai veiksmingai konsultuojami ir informuojami renkantis mokyklą, profesiją. Gimnazistams sudaromos sąlygos dalyvauti pažintiniuose, patyriminiuose profesinio veiklinimo vizituose – 2014–15 m. m. gimnazijos mokiniai dalyvavo 30 pažintinių, 8 patyriminio profesinio veiklinimo vizituose. Gimnazijoje tikslingai naudojamos mokinio krepšelio lėšos, skirtos mokinių profesiniam orientavimui – iš šių lėšų apmokamos transporto išlaidos vykstant į kasmetinę tarptautinę mokymosi, žinių ir karjeros planavimo parodą „Studijos“ Lietuvos parodų ir kongresų centre LITEXPO. Individualių pokalbių su vyresniųjų klasių mokiniais metu paaiškėjo, kad šioje parodoje jie randa daug atsakymų į jiems rūpimus klausimus. Pokalbio su Mokinių parlamento nariais metu vienas mokinytis dalijosi patirtimi ir išpūdžiais iš bandomųjų studijų savaitės Vokietijoje (tarptautinis ilgalaikis projektas su Vokietijos Federacinės respublikos Wilhelmshaven Jade aukštąja mokykla). Gimnazijos II, III klasių mokiniai dalyvauja Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos organizuojamame konkurse „Jūrų keliais“, kurio užduotys glaudžiai susiję su jūrinių profesijų išmanymu, gal todėl kasmet 2–3 gimnazijos abiturientai renkasi studijas Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje. Jūreivystės mokyklos atstovai palaiko grįžtamąjį ryšį su gimnazija – informuoja apie buvusių abiturientų pasiekimus jų mokykloje. Mokyklos skaitykloje nuolat veikia aktualių leidinių, skirtų vyresniųjų klasių mokinių ugdymui karjerai, paroda „Ateik–klausk–apsispręsk“. Skaityklos darbuotoja teigė, kad mokiniai naudojami šiais leidiniais. Bendradarbiaujant su Studijų užsienyje informacijos centru gimnazijoje vyko nuotolinis internetinis seminaras apie studijavimo užsienyje galimybes. Gimnazistai aktyvūs Lietuvos darbo biržos Klaipėdos Jaunimo centro organizuojamų „Protų kovų“ dalyviai. Integruotose ekonomikos ir ugdymo karjerai pamokose mokiniai turi galimybių susipažinti su reikalavimais įvairioms profesijoms. Ugdymo karjerai specialistės iniciatyva gimnazijoje kasmet vyksta Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti LAMA BPO organizuojamas seminaras Klaipėdos apskrities mokytojams. Gimnazistai dalyvauja LAMA BPO mokymuose, skirtuose III–IV klasių mokiniams. Kasmet gimnazijoje vyksta Karjeros dienos: 1–8 klasių mokiniams organizuojami pažintiniai vizitai į įvairias įmones, organizacijas; I–IV klasių mokiniams gimnazijoje vyksta susitikimai su įvairių profesijų atstovais. Siekiant išsiaiškinti, su kokių profesijų atstovais norėtų susitikti gimnazistai, vykdoma apklausa, ir pagal jų pageidavimus šių specialistų ieškoma (dažnai pagalbos kreipiamasi į tėvus), jie kviečiami susitikti su tikslinėmis mokinių grupelėmis, tuo būdu tenkinami individualūs gimnazistų poreikiai. Organizuojant Karjeros dienos renginius pasitelkiami mokinių tėvai, buvę gimnazistai, kurie pristato savo sėkmės istorijas. Taip pat kviečiami ir aktyviai Karjeros dienoje dalyvauja buvę, bet dar studijuojantys mokiniai. Gimnazistai turi galimybių „iš pirmų lūpų“ gauti informacijos apie studijas Vokietijos aukštosiose mokyklose. Gimnazijoje vyksta integruotos mokomųjų dalykų ir ugdymo karjerai pamokos, klasių vadovai integruoja Ugdymo karjerai bendrąją programą į klasės valandėles. Vertintojai daro išvadą, kad gimnazijoje skiriamas ypatingas dėmesys pagalbai planuojant mokinių karjerą ir tai neabejotinai yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas, todėl ugdymo įstaigos patirtį šioje srityje verta skleisti šalyje.

Tėvų pedagoginis švietimas vertinamas gerai (3 lygis). Atsižvelgiant į įsivertinimo rezultatus didelis dėmesys gimnazijoje skiriamas tėvų pedagoginiam švietimui. Administracijos iniciatyva gimnazijoje įkurtas Tėvų klubas, internetinis tėvų forumas el.dienyne TAMO, kuriame tėvai sprendžia įvairius klausimus. Be tradicinių bendradarbiavimo su tėvais būdų – organizuojamų klasių tėvų susirinkimų, Atvirų durų dienų, individualių pokalbių su mokytojais, klasių vadovais mokykla ieško paveikesnių bendradarbiavimo su tėvais formų. Tėvai kviečiami dalyvauti mokyklos renginiuose, prisidėti juos organizuojant. Mokinių tėvai įtraukiami ir į mokyklos aplinkos gražinimą. Pokalbių metu tėvai teigė, kad mokykloje jie yra gerbiami, vertinama jų nuomonė. Dauguma tėvų teigė, kad informaciją apie mokinių pasiekimus, elgesį gauna laiku, tačiau taip pat pastebėjo, kad kartais ir jie patys galėtų būti aktyvesni, o ne tik lauktų informacijos ir kvietimo iš mokytojų.

Tėvų švietimo politika turi savitų bruožų. Administracija, pagalbos mokiniui specialistai, mokytojai ir klasių vadovai pakankamai kryptingai planuoja ir vykdo tėvų švietimą: organizuojami

klasių ir visuotiniai tėvų susirinkimai, du kartus per mokslo metus vyksta Atvirų durų dienos „Problemų turgus“. Interneto svetainėje skelbiama naujausia informacija apie gimnazijos veiklas, veiklos pokyčius, vykstančius renginius. Tėvų klubo nariai teigė, kad daug informacijos apie savo vaikų ugdymą (-si) randa el. dienyne TAMO. Jie taip pat akcentavo, kad daug informacijos aktualiais jiems pedagoginiais-psichologiniais klausimais yra mokyklos internetinėje svetainėje (pvz., „Kaip atpažinti vaiko gabumus?“, „Vaikams tėvų reikia labiau nei bendraamžių“) – tėvams nebereikia gaišti laiko papildomai ieškant literatūros. Čia taip pat galima rasti gimnazijos pagalbos mokiniui specialistų rekomendacijas apie vaikų auklėjimą, vaikų elgesio koregavimą, tėvų pagalbos mokantis galimybes (pvz., „Mokymosi motyvacija“, „Egzaminų baimė“, „Kaip ugdyti šiuolaikines kartas?“). Mokyklos psichologė skaitė tėvams pranešimus „Pirmos klasės mokinių adaptacija mokykloje“, „Penktos klasės mokinių adaptacija dalykinėje sistemoje“. „Kaip nubrėžti ribas?“ (2 kl. mokinių tėvams)). Siekiant, kad tėvai geriau pažintų savo vaikus, 2 klasės mokinių tėvams buvo pasiūlyta vesti atskirus užsiėmimus. Tai padėjo tėvams geriau pažinti savo vaikus, jų elgesio motyvus mokyklos aplinkoje. Vyresniųjų klasių vadovai didelį dėmesį skiria tėvų įtraukimui į neformalias veiklas – ekskursijas, išvykas. Vertintojų komanda daro išvadą, kad daugumai tėvų pakanka informacijos apie gimnazijos specialistų teikiamą pagalbą, vaikų mokymąsi ir elgesį mokykloje, o tėvų ir mokytojų bendradarbiavimas daugeliu aspektų padeda mokiniams mokytis.

5. MOKYKLOS STRATEGINIS VALDYMAS

Klaipėdos „Hermano Zudermano“ gimnazijos strateginis valdymas vertinamas gerai (3 lygis).

Mokyklos strategija kryptinga ir veiksminga. 2013–2015 metų strateginis planas patvirtintas mokyklos direktoriaus įsakymu. Gimnazijos misijoje ir vizijoje, pagrindiniuose mokyklos dokumentuose, kurie skelbiami mokyklos stenduose, interneto tinklalapyje, aiškiai atsispindi bendruomenės narių lūkesčiai, strateginiai veiklos tikslai, prioritetai, filosofija bei vertybės. Gimnazijos dokumentuose fiksuota įstaigos vizija – moderni švietimo įstaiga, teikianti kokybišką ugdymą, atsižvelgiant į Europos kalbų politiką, plėtojant daugiakultūrę aplinką, kryptingai apsirūpinant ištekliais, reikalingais kokybiškam ugdymui organizuoti – aiški ir ambicinga. Pokalbiuose su vertintojais dauguma mokyklos bendruomenės narių gebėjo nusakyti vizijos esmę, žinojo, kokie gimnazijos ateities siekiniai. Laukiami veiklos planų rezultatai siejami su mokinių ugdymosi pasiekimais bei tikslų įgyvendinimu. Išorės vertintojų komanda konstatuoja, kad gimnazijos veiklos planai pakankamai apgalvoti, tarpusavyje dera per strateginius tikslus, matuojama tikslo įgyvendinamo pažanga.

Planavimo procedūros tinkamos (3 lygis). Iš pokalbių su mokyklos administracija, mokytojais, savivaldos institucijų atstovais galima teigti, kad kuriant mokyklos strategiją, nustatant tikslus bei prioritetus, planuojant ir įgyvendinant bei įsivertinant gimnazijos veiklą, stengiamasi įtraukti daugumą mokyklos bendruomenės narių, laikomasi viešumo, bendravimo ir bendradarbiavimo principų. Planams, programoms rengti sudaromos darbo grupės, įtraukiami mokytojų, tėvų, mokinių, socialinių partnerių atstovai.

Planų kokybė, jų dermė ir įgyvendinimas yra pakankamai kryptingi. Gimnazijos strateginis veiklos planas rengiamas ir koreguojamas pagal Klaipėdos miesto savivaldybės patvirtintą formą. Plane aptartos išorinės ir vidinės aplinkos, pateikta SSGG analizė, strateginiai tikslai, uždaviniai ir priemonės jiems įgyvendinti, lėšų poreikis bei numatomi finansavimo šaltiniai. Tikslai ir uždaviniai dera tarpusavyje, jų įgyvendinimas atsispindi metinėse veiklos programose. Nors steigėjo nustatyta strateginio plano forma šiek tiek trukdo mokyklos savitumui atsiskleisti, gimnazijos komandai pavyko pakankamai kryptingai suplanuoti strategines veiklas. Remiantis strateginiais tikslais, įsivertinimo išvadomis ir prioritetais numatomi nauji uždaviniai, tikslai, pažangos rezultato matavimo kriterijai, atsakingi asmenys ir lėšų poreikis. Mokyklos bendruomenė pasirengusi ir laukia steigėjo nurodymų

rengti 2016–2018 metų strateginį planą. Išorės vertintojų komanda konstatuoja, kad mokyklos strateginiai ir veiklos planai pakankamai kryptingai orientuoti tenkinti bendruomenės lūkesčius, dera tarpusavyje.

Dauguma mokytojų ir bendruomenės narių teigia, kad planuodami veiklą bendrauja ir bendradarbiauja įvairiais lygmenimis: dalykų metodinėse grupėse, Mokytojų ir Gimnazijos tarybose, Mokinių parlamente, įvairiose darbo grupėse bei komandose. Dauguma bendruomenės narių geba įvertinti savo indėlį į gimnazijos veiklos planavimo procesus ir prisiimti atsakomybę už įsipareigojimus. Išorės vertintojų komanda konstatuoja, kad dauguma mokytojų ir mokyklos bendruomenės narių yra susipažinę su mokyklos strateginiu planu, metinėmis veiklos programomis ar kitais, mokyklos veiklai darančiais įtaką dokumentais, jie skelbiami mokyklos interneto svetainėje, svarstomi Gimnazijos, Mokytojų tarybos posėdžiuose, diskutuojami Mokinių parlamente, su veiklos rezultatais bendruomenė supažindinama klasių ir visuotiniuose tėvų susirinkimuose.

Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas tinkamas (3 lygis). Pokalbiai su mokyklos administracija, mokytojais įsivertinimo grupės nariais atskleidė, kad dauguma jų supranta įsivertinimo svarba ir beveik visi bendruomenės nariai dalyvauja įsivertinimo procese. Gimnazijoje atliekamas platusis įsivertinimas. Trečius metus tyrimams naudojama IQES online platforma. Įsivertinimas atliekamas vadovaujantis Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės rekomendacijomis, veiklą organizuoja darbo grupė, kurią sudaro Metodinės tarybos pirmininkė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui ir mokytojai (iš viso grupę sudaro 6 nariai). Įsivertinimo grupė sėkmingai dirba jau antrus metus, grupei vadovauja direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Grupės nariai yra pasiskirstę darbus. Atlikus platųjį įsivertinimą vykdomas pasirinktų mokyklos veiklos aspektų giluminis vertinimas, paprastai imama vienos srities viena tema, po jos įvertinimo dėl rastų trūkumų pašalinimo tariamasi atskirose gimnazijos grupėse, ieškoma sprendimo būdų. Pastebėtina, kad gimnazijai reiktų susitarti dėl konkrečių veiklos įsivertinimo kriterijų.

Beveik visi mokytojai ir bendruomenės nariai yra supažindinami su įsivertinimo rezultatais. Įsivertinimo rezultatai kasmet pristatomi Mokytojų ir Mokyklos tarybų, metodinių grupių posėdžiuose. Atsižvelgiant į įsivertinimo metu surinktą informaciją mokykloje išryškėjo poreikis sukurti tėvų klubą, plėtoti bendradarbiavimą su tėvais. Atsižvelgiant į įsivertinimo išvadas rengiamas mokyklos, strateginis planas, metinis veiklos planas, numatomi metiniai veiklos tikslai ir uždaviniai. Mokykla yra susitarusi dėl įsivertinimo procedūrų, terminų ir išvadų pateikimo formų. Įsivertinimo rezultatai skelbiami interneto svetainėje.

Vadovavimo stilius yra kryptingas (4 lygis), valdymo demokratiškumas savitas ir labai paveikus (4 lygis). Mokyklai vadovauja kvalifikuoti, kompetentingi, atsakingi ir savo įstaigai įsipareigoję žmonės. Visa vadybinė komanda (išskyrus šiais mokslo metais pradėjusią dirbti pavaduotoją) I vadovo kvalifikacinei kategorijai atestuota 2011 m. Mokyklos vadovai nuolat tobulina kvalifikaciją, savo darbe vadovaujasi aktualiausiomis šiuolaikinės vadybos žiniomis, geba tinkamai komunikuoti, dirbti komandoje, deleguoti įpareigojimus. Mokyklos direktorė J. Andrijauskienė ir direktoriaus pavaduotoja R. Mašurienė yra NMVA parengtos fasilitatorės, dalinasi patirtimi, veda seminarus. Direktoriaus pavaduotoja ugdymui R. Mikienė yra Klaipėdos miesto bendrojo ugdymo mokyklų direktorių pavaduotojų ugdymui Metodinės tarybos pirmininkė. Santykiai mokykloje grindžiami tarpusavio supratimu, pasitikėjimu, pagarba, priimant sprendimus išklausa visų nuomonė, į mokyklos tobulinimo procesus įtraukiami beveik visi mokytojai, tėvai, mokiniai ir kiti mokyklos darbuotojai. Pasak mokinių, jie bet kada gali ateiti pas direktorę pokalbio. Iš pokalbių su mokyklos bendruomenės nariais, dokumentų analizės ir ugdymo proceso stebėjimo metu surinktos informacijos vertintojų komanda daro išvadą, kad gimnazijos vadovai, ypač direktorė, labai atsakingai ir kryptingai siekia užtikrinti kokybišką mokyklos strategijos įgyvendinimą, rūpinasi visais bendruomenės nariais, palankaus mokymuisi ir bendradarbiavimui mikroklimato kūrimu, gerų mokytojų ir mokinių santykių puoselėjimu. Administracijos dėmesys kiekvienam bendruomenės nariui

ir kiekvieno palaikymas kritinėse situacijose yra pagrindinis garantas savitarpio supratimui, ir darniam darbui siekiant bendruomenėje užsibrėžtų tikslų.

Lyderystė mokykloje veiksminga (4 lygis). Pokalbiuose su išorės vertintojais beveik visi mokyklos bendruomenės nariai gebėjo argumentuotai išskirti mokyklos bendruomenės narius, kurie, jų nuomone, pasižymi lyderystės savybėmis – tai mokyklos direktorė, kuri didžiulį dėmesį skiria kolektyvo skatinimui, veiklų inicijavimui, psichologinei atmosferai, direktorės pavaduotojos Rita ir Rasa, socialinė pedagogė Rasa ir mokyklos budėtoja, kurią mokiniai vadina Reginute. Išorės vertintojų komanda atkreipė dėmesį, kad gimnazijos vadovai pripažįsta ir vertina iniciatyvius mokytojus, skiria juos grupių, komandų vadovais, skatina jų veiklą. Vertintojų komanda konstatuoja, kad gimnazijos vadovai, ypatingai mokyklos direktorė, aukščiau išskirti bendruomenės narių lyderiai geba pelnyti kiekvieno kolektyvo nario pasitikėjimą ir pripažinimą, palaiko ir remia visų kolektyvo narių iniciatyvas, skatina priimti atsakomybę – tai sutelkia bendruomenę veiklos pokyčiams, puoselėja toleranciją ir tarpusavio pasitikėjimą. Išorinio vertinimo metu gimnazijos bendruomenė buvo itin susitelkusi, operatyviai reagavo į vertinimo informaciją ir buvo nusiteikusi tobulinimo pokyčiams. Pastebėtina, kad mokyklos direktorė vertinama kaip lyderė ne tik savo įstaigoje, bet ir Klaipėdos mieste, apie ją ir pavaduotoją ugdymui Rasą labai teigiamai atsiliepė su vertintojais kalbėję socialiniai partneriai. Apibendrinę išvardytus faktus išorės vertintojai daro išvadą, kad demokratinis mokyklos valdymas yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

Personalo valdymas yra vertinamas labai gerai (4 lygis) ir yra išskiriamas kaip vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų, išskyrus rodiklį „Dėmesys personalui“, kuris vertinamas gerai (3 lygis). Visi mokykloje dirbantys pedagogai turi aukštąjį bei būtiną dalyko išsilavinimą ir aukštą dalykinę kvalifikaciją. Iš 59 dirbančių pedagogų – 5 ekspertai, 33 metodininkai, 15 vyr. mokytojų. Pedagoginę pagalbą teikia tinkamai sukomplektuota pagalbos mokiniui specialistų komanda. Net daugiau kaip 70 proc. pedagogų pedagoginis darbo stažas – daugiau kaip 15 metų. Gimnazijos visi pradinį klasių mokytojai, panaudodami itin stiprią vokiečių kalbos mokymo bazę ir pačių sukurta pradinį klasių mokymo metodiką, galėtų mokyti kitų mokyklų kolegas. Muzikos mokytoja A. Alminė pirmoji Klaipėdos mieste pradėjo dirbti su Karlo Orfo instrumentais. Keturi vokiečių kalbos mokytojai (J. Ežerinskienė, S. Gedgaudas, N. Tallat Kelpšaitė Dapšienė ir M. Einars) turi praktikos ir teorinių žinių, kaip dirbti su mokiniais, ruošiant juos tarptautiniams vokiečių kalbos I ir II laipsnio egzaminams. 7a klasės vadovė R. Valaikienė galėtų dalytis gerąja patirtimi, kaip telkti klasės bendruomenę, kaip į gimnazijos gyvenimą įtraukti auklėtinių tėvus. Kasmet gimnazijoje pagal tarptautinius susitarimus dirba pedagogas iš Vokietijos (išorinio vertinimo metu toks specialistas nedirbo), kuris moko mokinius vokiečių kalbos ir rengia juos tarptautiniams egzaminams. Tai leidžia teigti, kad mokykloje surinkta kūrybiška ir profesionali mokytojų komanda, kuri išmano gimnazijos veiklą – gali įgyvendinti mokyklos uždavinius bei tenkinti mokinių ugdymosi poreikius. Mokytojų kaitos gimnazijoje beveik nėra. Direktorė mokykloje dirba jau 16 metų, nuo 2006 m. paskirta direktore (anksčiau ji buvo pavaduotoja ugdymui), trys pavaduotojos ugdymui – virš 15 metų, kita pavaduotoja ugdymui – iki 5 metų. Administruoti mokyklos ūkinę dalį padeda dalykiška, veikli direktorės pavaduotoja ūkio reikalams. Aptarnaujantis personalas visiškai tenkina mokyklos poreikius. Išorės vertintojų teigimu, personalo komplektavimo politika yra kryptinga, sudaro palankias sąlygas ugdymo proceso kokybės ir veiksmingumo pamokoje tobulinimui.

Dėmesys personalui tinkamas (3 lygis). Mokytojai pokalbių metu teigė, kad mokyklos administracija su jais elgiasi pagarbiai. Gimnazijoje susitarta dėl darbuotojų, mokinių skatinimo ir drausminių nuobaudų taikymo. Mokytojai dažniausiai skatinami žodžiu, sveikinami per mokyklos TV, už projektinę veiklą, mokinių pasiekimus olimpiadose, varžybose bei konkursuose jiems teikiami padėkos raštai. Gimnazijoje renkamas metų „zudermanietis“, personalas asmeninių švenčių proga gauna apdovanojimus. Kvalifikacijos tobulinimo poreikiai ir prioritetai nustatomi atsižvelgiant į individualius pedagogų poreikius ir į strateginius veiklos tikslus bei laikmečio aktualijas. Pokalbių metu paaiškėjo, kad tokia kvalifikacijos kėlimo tvarka darbuotojai yra patenkinti, nes sudaromos sąlygos kelti kvalifikaciją visiems norintiems. Mokytojai kelia kvalifikaciją, grįžę iš seminarų – dalinasi įgytomis žiniomis su savo

mokyklos mokytojais, kvalifikacijos renginiai organizuojami mokykloje. Kvalifikacijos tobulinimo renginiuose įgytos žinios dažnai naudojamos planuojant ir organizuojant mokytojų veiklą. Išorės vertintojai daro išvadą, kad vadovų dėmesys personalui skatina mokytojų motyvaciją ugdymo procesą organizuoti veiksmingiau.

Darbuotojų teisės ir pareigos apibrėžtos mokyklos vidaus darbo tvarkos taisyklėse, su kuriomis visi darbuotojai susipažinę pasirašytinai. Pedagoginio bei aptarnaujančio personalo pareigos yra apibrėžtos pareiginėse instrukcijose, visi darbuotojai su jomis susipažinę pasirašytinai, žino savo funkcijas ir jas atlieka. Mokykloje sudarytos sąlygos komandinio darbo organizavimui, beveik visose mokykloje suburtose darbinėse grupėse dalyvauja mokiniai ir tėvų atstovai. Buriamos ilgalaikės veiklos komandos – mokomųjų dalykų metodinės grupės, Vaiko gerovės komisija, veiklos įsivertinimo grupė. Iš pokalbių su mokyklos savivaldos institucijomis ir dokumentų analizės paaiškėjo, kad metodinės tarybos veikla veiksminga ir orientuota į svarbiausią metodinės veiklos aspektą – ugdymo kokybės pamokoje tobulinimą, kvalifikacijos kėlimą bei renginių ir projektų organizavimą. Administracija, pedagoginis ir aptarnaujantis personalas bendradarbiauja ugdymo organizavimo klausimais pagal poreikį, nesutarimų nekyla, o ugdymo aplinkos aptarnavimo problemos sprendžiamos nedelsiant. Mokyklos aplinkos nepriekaištingas tvarkymas, ugdymo proceso patrauklumas rodo tinkamą personalo darbo organizavimą.

Materialinių išteklių valdymas yra geras (4 lygis). Lėšų ir turto vadyba vertinama labai gerai (4 lygis) ir yra mokyklos administravimo stiprioji dalis. Patalpų panaudojimas vertinamas gerai (3 lygis).

Lėšų vadyba veiksminga (4 lygis). Gimnazijos buhalterinę apskaitą nuo 2014 m. sausio 1 d. tvarko centralizuota Klaipėdos miesto savivaldybės Biudžetinių įstaigų centralizuotos apskaitos skyrius. Mokykla yra finansiškai savarankiška biudžetinė įstaiga, išlaikoma iš Mokinio krepšelio lėšų ir savivaldybės skiriamų asignavimų aplinkai. Mokyklos lėšos tvarkomos pagal savivaldybės ir valstybės nustatytą tvarką, laikomasi skaidrumo principo, tariamasi su gimnazijos savivalda dėl lėšų panaudojimo, atsižvelgiama į bendruomenės poreikius bei prioritetus. Mokinio krepšelio lėšos skiriamos visų metodikoje numatytų sričių išlaidoms finansuoti (tautinių mažumų krepšelis pagal MK metodiką). Tiek Mokinio krepšelio, tiek aplinkai skiriamų lėšų mokyklai pakanka, darbuotojams metų pabaigoje mokami trylikti atlyginimai, kreditinių įsiskolinimų mokykla neturi. Prekių ir paslaugų įsigijimas organizuojamas vadovaujantis viešųjų pirkimų įstatymu. Valstybės biudžeto finansavimas kasmet didėja, 2014 m. gauta 816,0 tūkst. Eur, 2015 m. – 826,5 tūkst. Eur, t.y. padidėjo apie 2 proc. Savivaldybės biudžeto finansavimas: 2014 m. skirta 138,24 tūkst. Eur., 2015 m. – 146,4 tūkst. Eur, t.y. 6 proc. daugiau. Gimnazija geba sėkmingai pritraukti nebiudžetinių lėšų: pagal gyventojų pajamų mokesčio įstatymą (2 proc. GPM), specialiųjų (gimnazija teikia patalpų nuomos paslaugas), projektų, rėmėjų lėšų. Už patalpų nuomą 2014 m. gauta 1,0 tūkst. Eur, 2015 m. – 2,4 tūkst. Eur. Už pailgintos darbo dienos grupės darbą 2014 m. gauta 6,9 tūkst. Eur., 2015 m. – 7,6 tūkst. Eur. (2 proc. GM) 2014 m – 6,9 tūkst. Eur. 2014 m. iš ES projektų gauta lėšų pritraukta 3,5 tūkst. Eur. Gimnazija stengiasi pritraukti rėmėjų iš Vokietijos Federacinės Respublikos, įvairių organizacijų, įmonių, kuriose dirba buvę mokiniai. Gimnazijai paramą teikia Klaipėdos vokiečių bendrijos nariai, asociacija „Vokietuva“ (Klaipėda), asociacija „Hilfe für Litauen e.V.“ (Maulbronn, Vokietijos Federacinės Respublika). Iš Vokietijos Federacinės Respublikos ambasados 2014 m. gauta parama apie 23 tūkst. Eur (skirta sporto salės daliai renovacijai). Rėmėjai iš Vokietijos Federacinės Respublikos 2015–2016 m. m. papildomai steigiamos pirmosios klasės kabinetui padovanojo naują klasės baldų komplektą – mokinio stalus ir kėdes, kurių vertė – 984,71 Eur (3400 Lt). Asociacija „Vokietuva“ gimnazijai padovanojo fortepijoną, kurio vertė 3000 Eur (10358,4 Lt), modernų rankų džiovintuvą valgykloje, kurio vertė 1000 Eur (3453 Lt), 1000 litrų skysto muilo talpą, elektrinį pianiną. Asociacija „Hilfe für Litauen e.V.“ (Maulbronn, Vokietijos Federacinės Respublika) 2015 m. gegužės 12 d. atvežė gimnazijai labdarą – didelį kiekį saldumynų (panaudoti mokinių skatinimui, prizams ir pan.), konstravimo priemonių ir žaislų

(pailgintos darbo dienos grupei), mokyklinių kuprinių (socialiai remtiniams mokiniams), naudotų kompiuterių, mokinio kėdžių. Mokinių tėvai asmeninėmis lėšomis remontavo kabinetus, keitė apšvietimo lempas (2 kabinetams), įrengė dviračių stovus, apželdino aplinką, atnaujino gėlių vazonus holuose, koridoriuose. Visos šios lėšos panaudotos mokinių poreikiams tenkinti ir ugdymo procesui modernizuoti. Tėvams pateikiamos ataskaitos, kur panaudotos lėšos, ir tėvai, matydami skaidrų ir ekonomišką lėšų panaudojimą, noriai skiria paramą gimnazijai. Išorės vertintojai daro išvadą, kad mokykla pakankamai apsirūpinusi ištekliais, sistemingai ir kryptingai turtina bei modernizuoja materialinę bazę, tai prisideda prie ugdymo kokybės gerinimo. Visa tai leidžia daryti išvadą, kad lėšų vadyba yra dar vienas stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

Gimnazijos turto vadyba vertinama labai gerai (3 lygis). Mokyklos aprūpinimas mokymo priemonėmis ir erdvių panaudojimas ugdymui yra išskirtinis (4 lygis).

Materialiniai ištekliai atitinka mokyklų aprūpinimo standartus, visų mokyklos bendruomenės narių poreikius. Išorės vertintojų komanda atkreipė dėmesį, kad šioje gimnazijoje sudarytos labai geros sąlygos informacinių technologijų mokymui ir IKT naudojimui. Mokytojai naudojami 2 daugiafunkciniais įrenginiais, 7 interaktyviomis lentomis, 22 spausdintuvais, 1 skaitmenine vaizdo kamera, 1 skaitmeniniu fotoaparatu, 1 internetine kamera, 1 dokumentų kamera, 6 nešiojamais kompiuteriais. Gimnazijoje visų dalykų kabinetai aprūpinti kompiuteriais (52 vnt.), prijungtais prie interneto, daugialypės terpės projektoriais (36 vienetai + 1 atsarginis), įrengta moderni kompiuterių klasė (16 kompiuterių). Vykdydama projektą „Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrajame lavinime ir profesiniame mokyme“, gimnazija gavo 28 planšetinius kompiuterius. Gimnazijoje yra serveris, yra įdiegta, bet dar netaikoma virtuali mokymosi aplinka MOODLE. Vertintojai pastebi, kad turimi informacinių technologijų ištekliai atitinka gimnazijos poreikius. Gimnazijos bibliotekoje yra apie 12000 egz. vadovėlių, jų fondas kasmet papildomas, bet kartais skirtų lėšų įsigyti naujiems vadovėliams nepakanka. Esant būtinybei, trūkstamų vadovėlių skolinamasi iš kitų mokyklų. Skaitykloje mokiniams įrengta 12 darbo vietų su prieiga prie interneto, veikia kopijavimo aparatas, sukaupta nemažai enciklopedijų, žodynų, žinytų, kompaktinių diskų, mokomųjų kompiuterinių programų. Yra galimybė naudotis televizoriumi, vaizdo ir DVD grotuvais. Skaitykloje vedamos netradicinės pamokos su videofilmų peržiūromis arba prie kompiuterių su specialiomis mokomosiomis programomis. Išorės vertintojai daugumoje stebėtų pamokų fiksavo tikslingą IKT naudojimą. Tai spartino naujų žinių perteikimą, žadino mokinių smalsumą ir kėlė motyvaciją, padėjo siekti dar aukštesnės ugdymo kokybės. Mokykla naudojami neseniai suremontuota sporto sale. Apibendrinę pateiktus argumentus, išorės vertintojai daro išvadą, kad mokykloje turimi materialiniai ištekliai nuolat turtinami ir naudojami, tinkami ir prieinami visiems bendruomenės nariams. Veiksmingai turto vadyba – stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Patalpų naudojimas vertinamas gerai (3 lygis). Dauguma patalpų atitinka higienos ir saugumo reikalavimus. Vizito metu stebint pamokas buvo vertinta ne tik informacijos šaltinių ir mokymosi priemonių įvairovė, tinkamumas ir panaudojimo veiksmingumas, bet ir patalpų jaukumas, racionalus erdvių, patalpų pritaikymas ir naudojimas ugdymo procese. Apibendrintas mokymosi aplinkos vertinimas 102 stebėtose pamokose ir kitose veiklose pateiktas 8 lentelėje.

Mokymosi aplinkos panaudojimo pamokose apibendrintas vertinimas

8 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
18 pamokų	69 pamokos	15 pamokų	0 pamokų
17,65 proc.	67,65 proc.	14,70 proc.	0 proc.

Iš 8 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad mokymosi aplinka daugumoje stebėtų pamokų vertinta gerai. Reikalavimų neatitinka, nepritaikyti (neišlaikyti atstumai tarp suolų ir lentos) 1C klasės,

114 rusų ir anglų kalbų, 113 lietuvių kalbos, 302, 303 vokiečių kalbos kabinetai. Prasta vėdinimo sistema valgyklos patalpose. Prastos būklės yra gimnazijos sporto aikštynas, būtina keisti vandentiekio ir kanalizacijos vamzdyną, šviestuvus kabinetuose, remontuoti stogo dangą (šlampa III aukšto kabinetų sienos, lubos). Pradinių klasių korpuse susidėvėjusi elektros instaliacija, I ir II aukštuose esančių tualetų nuotekų vamzdynas susidėvėjęs, pralaidus, sienų ir lubų danga nelygi, vietomis iškritęs tinkas. Mokyklos pastato išorinis remontas darytas prieš 15 metų, pastebėtina, kas skyla pastato sienos ir pamatai. Mokyklos vidinių ugdymo erdvių pritaikymas tenkina daugumos mokinių poreikius. Mokykloje įrengtos jaunos poilsio zonos mokiniams. Dauguma pamokų vyksta tam dalykui skirtuose kabinetuose. Kabinetuose darbo vietų mokiniams pakanka. Išorės vertintojai daro išvadą, kad mokyklos patalpų būklė ir naudojimas sudaro palankias sąlygas sėkmingam ugdymo proceso organizavimui, tačiau atkreipia mokyklos savininko dėmesį, kad mokyklos pastato konstrukcijos (pamatai, sienos, stogas) ir inžinerinių tinklų (elektros instaliacijos, vandentiekio, kanalizacijos, šildymo vamzdynai ir vėdinimo sistema), kaip ir mokyklos stadionas, reikalauja skubaus kapitalinio remonto.

III. MOKYKLOS SAVĖS VERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazija veiklos įsivertinimą atlieka nuo 2013 m. Savęs vertinimą vykdo direktorės įsakymu sudaryta 6 asmenų, pasirinkusių šią veiklą savo noru, grupė. Toks grupės narių skaičius tinkamas mokyklos dydžiui, o komandos formavimo savanorystės pagrindu principas sąlygoja veiklos entuziazmą ir suponuoja mintį, kad komandos nariai suvokia šio darbo prasmę kaip tikslingų įstaigos pokyčių galimybę. Pastaruoju metu grupei vadovauja direktorės pavaduotoja ugdymui, nes buvusi vadovė yra dekretinėse atostogose. Atlikus platųjį įsivertinimą, metodinėse grupėse aptariami rezultatai ir kartu su Metodine taryba pasirenkami giluminio vertinimo rodikliai. Pastebėtina, kad po plačiojo įsivertinimo nustatomas stipriosios ir tobulintos sritys, diskutuojama dėl rodiklio pasirinkimo giluminiam tyrimui. 2013–2014 m. m. pasirinkta „Pagalbos mokiniui“ sritis, „Tėvų pedagoginio švietimo“ tema. Tokį pasirinkimą lėmė gimnazijos siekis suaktyvinti tėvų veiklą, ypač pagalbos mokantis srityje. Po šios temos giluminio įsivertinimo nuspręsta steigti tėvų klubą, kuris išorinio vertinimo buvo ištraukęs į gimnazijos tobulinimo procesus, tėvų švietimo temomis papildyta elektroninė įstaigos svetainė, veiks Tėvų forumo grupė. 2014–2015 m., siekiant geresnių mokinių pasiekimų ir veiksmingesnio gabių mokinių ugdymo, tirta sritis „Mokyklos etosas“ tema „Pažangos siekiai“. Įvertinus gimnazijos veiklą šiais aspektais, svarstomi klausimai dėl akademinės klasės gabiams vaikams komplektavimo, nuspręsta ne tik naudotis Klaipėdos moksleivių saviraiškos centro paslaugomis, bet orientuotis į gimnazijos mokytojų, galinčių dirbti su gabiais ir talentingais vaikais, veiklos efektyvinimą. Remiantis šiais faktais darytina išvada, kad įsivertinimo grupė, remdamasi patikimais duomenimis, geba nustatyti tobulintinas veiklos sritis ir bendradarbiaudama su Metodine taryba bei kitomis savivaldos organizacijomis inicijuoti veiklos gerinimą. Pastebėtina, kad gimnazijai reiktų veiksmingiau tartis dėl šiai įstaigai siektinos ugdymo kokybės, efektyvinant veiklą sudaryti „rodiklių krepšelį“ (kas leistų nustatyti problemų priežasčių ir pasekmių ryšius).

Nors mokykla dar nebandė naudoti atnaujintų rodiklių, tačiau domėjosi Geros mokyklos koncepcija (mieste šia tema organizuota konferencija), 3 metus naudojasi IQES online programa, be klausimynų tyrimui taiko darbo su dokumentais, pokalbių, mokytojų veiklos įsivertinimo metodus.

Vertintojai pastebi, kad įsivertinimo rezultatai naudojami konkrečioms problemoms (mokinio, klasės ir mokyklos lygmens) spręsti. Įsivertinimo duomenys skelbiami e. tinklaraštyje, su išvadomis supažindinama Gimnazijos taryba. Savęs vertinimo grupės narės turi idėjų ir atviros pasiūlymams dėl šios grupės veiklos veiksmingumo didinimo. Darytina išvada, kad gimnazijos įsivertinimas daro poveikį mokyklos vadovams, mokytojams – į jo rezultatus atsižvelgiama planuojant veiklas, vertinant tų veiklų poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai.

Mokyklos kontekstinių duomenų suvestinė

Bendra informacija apie mokinius, mokytojus, vadovus

Mokinių ir klasių komplektų skaičius skirtingais mokslo metais	Mokslo metai	Komplektų skaičius	Mokinių skaičius
	2013–2014	24	584
	2014–2015	24	575
	2015–2016	25	605

Mokinių, paliktų kartoti kursą, skaičius	2012-2013 m. m.	2013-2014 m. m.	2014-2015 m. m.
	0	0	3

Mokytojų skaičius	Mokslo metai	Skaičius
	2013–2014	52
	2014–2015	51
	2015–2016	60

Vadovai (nurodyti pareigybes)	Vadybinės kategorijos (mokyklos vertinimo metu)
Direktorė	I kategorija
Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	I kategorija
Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	I kategorija
Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	I kategorija
Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	neatestuota, pirmieji vadybinės veiklos metai

Socialinio, ekonominio konteksto duomenys

Mokinių šeimoms*	2014–2015	2015–2016 m. m.
Socialiai remtinoms šeimoms	42	22
Probleminės šeimoms	8	7
Disfunkcinės (asocialios) šeimoms	0	0
Pilnos šeimoms	504	526
Nepilnos šeimoms	71	79

* Jei mokykla tokių duomenų nerenka, neanalizuoja ir jų negalite jų pateikti, prašome tai pažymėti.

Mokinių pavėžėjimo poreikis	Iki 3 km		Virš 3 km	
	Pagal ŠVIS duomenis	Mokyklos patikslintais duomenimis	Pagal ŠVIS duomenis	Mokyklos patikslintais duomenimis
Veža mokinių tėvai (kompensuojamos pavežėjimo išlaidos)	Mokykla tokių duomenų nerenka	Mokykla tokių duomenų nerenka	38	38
Veža mokykla (geltonųjų autobusų neturi)	0	0	0	0

Mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą	Mokslo metai	Mokinių skaičius	Procentas nuo bendro (m. m.) mokinių skaičiaus
	2014–2015	42	7,3
	2015–2016*	22	3,6

* 2015–2016 m. m. mokinių skaičius dar didės, nes kiti tėvai tik dabar pateikė dokumentus Socialinės paramos skyriui

Kita informacija

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius (iš viso)	2013–2014 m. m.	2014–2015.m. m.	2015–2016.m. m
	17	21	18

Neformalusis švietimas	Mokykloje	Už mokyklos ribų
Lankančių mokinių skaičius:	382	Tokių duomenų gimnazija nerenka

Pastarieji dveji mokslo metai	Vidutiniškai 1 mokyns per mokslo metus praleido iš viso pamokų					Vidutiniškai 1 mokyns per mokslo metus praleido pamokų dėl nepateisinamų priežasčių				
	Viduti- niškai	1-4 kl.	5-8 kl.	9-10 kl.	11-12 kl.	Viduti niškai	1-4 kl.	5-8 kl.	9-10 kl.	11-12 kl.
2013– 2014	72,12	38,34	76,1	92,4	122,6	5,03	0	2,0	8,7	20,3
2014–2015	75,7	47,63	77,2	93,3	121,2	5,42	0	1,2	5,9	27,3

Mokslo metai	Rajono (miesto) renginiuose		Šalies renginiuose		Tarptautiniuose renginiuose	
	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius
2013-2014	46	9+1 komandinė	6	1+1 komandinė	0	0
2014-2015	40 mok. +2 muz.ansambliai +9 sport.komandos	21+ +2 muz.ansambliai +9 sport. komandos	15	12	1	1

Projektai	Socialiniai	Mokomieji	Bendruomenės	Tarptautiniai
Skaičius	6	9	5	13 ir 3 inicijuoti mokyklos